

(Ministru kabineta
2022. gada 23. marta
rīkojums Nr. 201)

Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam

Rīga, 2022

Saturs

Izmantotie saīsinājumi	3
I. Kopsavilkums	5
II. Esošās situācijas raksturojums	5
III. Pārskatu sniegšanas un novērtēšanas kārtība	8
IV. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam	9
1. rīcības virziens - Neregistrēta saimnieciskā darbība	9
2. rīcības virziens - Nedeklarēta nodarbinātība un neuzrādīta darba samaksa	19
3. rīcības virziens - Neuzskaitīti darījumi un nelegāla preču aprite	26
4. rīcības virziens - Skaidras naudas neuzskaitīta un nekontrolēta aprite	35
5. rīcības virziens - Nodokļu nomaksas veicināšana	38

Izmantotie saīsinājumi

ĀM	Ārlietu ministrija
BICEPS	Baltijas Starptautiskais ekonomikas politikas studiju centrs
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DRN	Dabas resursu nodoklis
DNKA	Drošības nozares kompāniju asociācija
DPA	Drošības profesionāļu asociācija
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
FICIL	Ārvalstu investoru padome Latvijā
FID	Finanšu izlūkošanas dienests
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
FM	Finanšu ministrija
IAUI	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija
IeM	Iekšlietu ministrija
IeM IC	Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KM	Kultūras ministrija
KP	Konkurences padome
LAD	Lauku atbalsta dienests
LB	Latvijas Banka
LBAS	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
LDBA	Latvijas Drošības biznesa asociācija
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LĢIA	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
LM	Labklājības ministrija
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
LUA	Latvijas Ugunsdrošības asociācija
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LZP	Latvijas Zinātnes padome
MK	Ministru kabinets
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NILLTPFN	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SM	Satiksmes ministrija
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
TM	Tieslietu ministrija

VADDA	Veselības aprūpes darba devēju asociācija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija
VDD	Valsts drošības dienests
VDI	Valsts darba inspekcija
VI	Veselības inspekcija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VM	Veselības ministrija
VP	Valsts policija
VRS	Valsts robežsardze
VSAOI	Valsts sociālās obligātās apdrošināšanas iemaksas
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD	Valsts vides dienests
ZM	Zemkopības ministrija
ZVA	Zāļu valsts aģentūra

1. Kopsavilkums

Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam (turpmāk – plāns) ir izstrādāts, lai turpinātu valsts pārvaldes iestāžu sadarbību, mērķtiecīgi veicot pasākumus noteiktas ēnu ekonomikas problēmas mazināšanai un ierobežojot ēnu ekonomiku kopumā.

Plānā 2016.–2020. gadam ietverto uzdevumu izpilde ir devusi pozitīvu rezultātu ēnu ekonomikas mazināšanai, tomēr Covid-19 pandēmijas izraisītās sekas, jaunu komercdarbību formu rašanās, digitālās vides izmantošana komercdarbībā, pieaugošie kibernetizācijas riski, kā arī citi faktori nosaka nepieciešamību meklēt jaunus veidus mērķtiecīgu pasākumu īstenošanai, kuru rezultātā tiktu panākts noteikts un izmērāms efekts ēnu ekonomikas samazinājumā kopumā vai noteiktā tautsaimniecības nozarē. Plāns ir veidots, ievērojot šādus nosacījumus:

- ēnu ekonomiku veicinošu faktoru (cēloņu) identificēšana un novērtēšana konkrētas problēmas risinājumam;

- iesaistīto iestāžu mērķtiecīgi īstenoti pasākumi noteiktu faktoru ietekmes mazināšanai.

Ņemot vērā mūsdienu mainīgo vidi, identificējot nodokļu nomaksas riskus un jaunus ēnu ekonomiku ietekmējošus faktorus, vienmēr pastāv iespēja īstenot pasākumus paralēli apstiprinātajam plānam, iekļaujot tos citos plānošanas dokumentos.

II. Esošās situācijas raksturojums

Ministru kabineta 2019. gada 7. maija rīkojuma Nr. 210 “Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai” 12.2. punkts paredz turpināt īstenot pasākumus ēnu ekonomikas ierobežošanai, prioritāri īstenojot pasākumus nodokļu samaksas uzlabošanai un godīgas konkurences veicināšanai tautsaimniecības nozarēs ar augstāko ēnu ekonomikas risku, lai sekmētu ekonomisko izaugsmi tautsaimniecībā kopumā. Ēnu ekonomikas īpatsvara samazināšana ir prioritārs uzdevums, kas ir svarīgs, lai nodrošinātu sabiedrības labklājības līmeni un sekmētu tautsaimniecības attīstību, tāpēc ir jāturpina īstenot valsts politiku ēnu ekonomikas ierobežošanā, veicinot iestāžu sadarbību un nostiprinot to Plānā. Kopējo pasākumu īstenošanas darba rezultātā ir noteikts sasniedzamais mērķis 2022. gadā Latvijā sasniegt Eiropas valstīs esošās ēnu ekonomikas īpatsvara vidējo rādītāju.

Saskaņā ar Latvijas pētnieku Dr. A. Saukas un Dr. T. Putniņa pētījumu ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā 2020. gadā bija 25,5 % no IKP, savukārt saskaņā ar austriešu ekonomikas profesora Dr. F. Šneidera pētījumu ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā turpināja samazināties un 2019. gadā tas veidoja 19,9 % no IKP¹, bet vidējais ēnu ekonomikas īpatsvars Eiropas valstīs – 16,3 % no IKP.

Jānorāda, ka dažādu pētījumu dati sniedz atšķirīgu novērtējumu par ēnu ekonomikas apmēriem Baltijas valstīs. Tā piemēram, Latvijas pētnieku Dr. A. Saukas un Dr. T. Putniņa pētījumu dati konsekventi norāda, ka Latvijā ēnu ekonomikas īpatsvars ir lielākais Baltijā. Turpretim, saskaņā ar pazīstamā pētnieka, Lincas universitātes profesora Dr. F. Šneidera pētījuma datiem 2019. gadā ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā ir mazākais starp Baltijas valstīm: Latvija – 19,9 %, Lietuva – 21,9 %, Igaunija – 22,1 % (dati par 2020. gadu nav pieejami). Pamatojoties uz Dr. A. Saukas pētījuma rezultātiem 2020. gadā Latvijā nozīmīgākā ēnu ekonomikas komponente ir “aploksņu algas”, kas veido 46,9 % no kopējās ēnu ekonomikas, savukārt neuzrādīto ienākumu un neuzrādīto darbinieku komponente attiecīgi veido 29,9 % un 23,2 %. Augstākais ēnu ekonomikas apjoms Latvijā 2020. gadā, pamatojoties uz Dr. A. Saukas pētījumu, ir būvniecības nozarē – 28,7 %, vairumtirdzniecībā – 25,3 %, pakalpojumi – 24,9 % un

¹ Lincas Universitātes profesora Dr. F. Šneidera pētījums “Latest developments of the Shadow economy in the Baltic countries: What are the major causes and what could be done?”, September 2019, https://www.llri.lt/wp-content/uploads/2019/09/Shadow-Economy_Baltic_Countries_September_finalLONGPDF.pdf

mazumtirdzniecībā – 23,9 %.² Izvairīšanās no nodokļu nomaksas un PVN krāpšana ir aktuāla problēma un tās risināšana ir iekļauta FM, VID un citu valsts institūciju ikdienas darba kārtībā, jo gan izvairīšanās no nodokļu nomaksas, gan PVN krāpšana rada būtiskus zaudējumus valsts budžeta ieņēmumiem, negatīvu iespaidu uz valsts ieņēmumiem nodokļu iekasēšanas jomā un vienlaikus ietekmē valsts tautsaimniecību un sabiedrības labklājības kvalitāti (izglītības, veselības, sociālās aizsardzības u.c. jomās).

Ēnu ekonomika sevī ietver dažādas komponentes, sākot ar legālām darbībām, kas tiek īstenotas nelikumīgi, līdz pat nelegālām darbībām. Ēnu ekonomikas komponentes ir “aplokšņu algas”, līdzekļi, kas iegūti vedot dubulto grāmatvedību un izvairoties no nodokļu nomaksas, noziedzīgi iegūti līdzekļi, kas iegūti no kontrabandas, aizliegtu preču tirdzniecības u.tml. Ekonomikas neuzskaitītā daļa ietver arī pavisam ikdienišķas darbības – dzīvokļa izīrēšanu bez līguma un ienākumu uzrādīšanas, samaksu par dažāda veida pakalpojumiem skaidrā naudā, kases čeka neizsniegšanu veikalā vai tirgū u.c.³

Ņemot vērā, ka “aplokšņu algas” ir viena no būtiskākajām ēnu ekonomikas komponentēm, VID 2020. gadā tika veikts ikgadējais novērtējums par to, kā mainījies situācija valstī nedeklarēto darba ienākumu jeb “aplokšņu algu” jomā. Kā rāda dati, tad nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars komercsektorā Latvijā vēl joprojām ir augsts – pēc VID aplēsēm 2018. gadā “aplokšņu algās” tika izmaksāti apmēram 17,5 % no kopējiem darba samaksas ienākumiem, savukārt 2019. gadā – 17,3 %, kas nozīmē, ka samazinājums nebija būtisks.

Saskaņā ar VID veikto nodokļu plaisu novērtējumu 2019. gadā, PVN plaisa ir 7,1 %. Salīdzinot ar 2018. gadu (10,2 %), PVN plaisas īpatsvars samazinājies par 3,1 procentpunktu, kas absolūtā izteiksmē ir 75 milj. *euro*. 2019. gadā VSAOI plaisa no nedeklarētās darba samaksas ir 17,18 % un, salīdzinot ar 2018. gadu (17,29 %), tā samazinājusies par 0,11 procentpunktiem. Savukārt IIN plaisa 2019. gadā ir 17,27 % un, salīdzinot ar 2018. gadu (17,40 %) tā samazinājusies par 0,13 procentpunktiem.⁴

Latvijas tautsaimniecība Covid-19 krīzes ietekmē piedzīvo ekonomikas samazināšanos. 2020. gadā IKP samazinājās par 3,6 % salīdzinājumā ar 2019. gadu. Attīstības tendences nozarēs nav bijušas vienmērīgas, tostarp ražojošo nozaru pievienotā vērtība 2020. gada laikā pieaugusi par 0,4 %, bet pakalpojumu nozaru pievienotā vērtība samazinājās par 4,8 %.

Arī darba ņēmēju skaita samazinājums un bezdarbnieku skaita palielinājums saistāms ar valstī ieviesto ārkārtējo situāciju sakarā ar Covid-19 izplatību. 2020. gadā 78,7 tūkstoši iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem bija bezdarbnieki, liecina CSP darbaspēka apsekojuma rezultāti. Salīdzinot ar 2019. gadu, bezdarbnieku skaits ir palielinājies par 17,4 tūkstošiem jeb 28,4 %. Pērn bezdarba līmenis Latvijā bija 8,1 %, kas ir par 1,8 procentpunktiem augstāks nekā 2019. gadā.

Jāatzīmē, ka Covid-19 pandēmija ir ieviesusi izmaiņas arī valsts fiskālajā situācijā, samazinājušies ir ieņēmumi budžetā. VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2020. gadā bija 9,86 miljardi *euro* un, salīdzinot ar 2019. gadu, tie ir nedaudz mazāki – par 0,05 miljardiem *euro* jeb 0,5 %, ko ietekmēja ieviestie pasākumi Covid-19 izplatības ierobežošanai, sākot ar 2020. gada 12. martu, liekot atsevišķām nodokļu maksātāju grupām būtiski ierobežot vai pilnībā apturēt savu saimniecisko darbību. Lai gan ārkārtējā situācija tika atcelta, atsevišķi ierobežojumi tika saglabāti un no 9. novembra atkārtoti izsludinātā ārkārtējā situācija turpina ietekmēt nodokļu maksātāju ekonomisko aktivitāti.

Neapšaubāmi, ka ēnu ekonomikas izpausmes risku būtiski palielina ar Covid-19 vīrusa izplatību saistītās sekas, ietekmējot finanšu stāvokli noteiktās tautsaimniecības nozarēs un valstī kopumā. Covid-19 izraisītā ietekme uz ekonomikas attīstību veicina bezdarba pieaugumu, kas savukārt var veicināt darba meklētāju toleranci, pieņemot piedāvājumus atalgojuma samaksai “aplokšņu algās”. Savukārt, uzņēmumu darbības apgrozījuma samazināšanās, finanšu līdzekļu trūkums un citi apstākļi var veicināt darbības nolūkā izvairīties no nodokļu nomaksas vai iesaistīties nodokļu optimizācijas “shēmās”. Tāpēc visām nozaru ministrijām savā kompetencē esošajās tautsaimniecības nozarēs, kuru darbību ir ietekmējuši Covid-19

² Pētījums “Ēnu ekonomikas indekss Baltijas valstīs 2009.-2020. gadā”, SSE Riga Ilgtspējīga biznesa centrs, A. Sauka, T. Putniņš. https://www.sseriga.edu/sites/default/files/2021-06/SSERiga_Enu_ekonomikas_indekss_2009-2020_1.pdf

³ Nacionālais NILLTPF risku novērtēšanas ziņojums par 2017. – 2019. gadu;

⁴ Nodokļu plaisu 2019. gada novērtējums, VID <https://www.vid.gov.lv/par-2019-gadu>

krīzes dēļ ieviestie ierobežojumi, ir nepieciešams veikt ierobežojumu rezultātā radušās ietekmes uz noteiktas tautsaimniecības nozares darbību izvērtējumu, novērtējot risku un veidus nozares komercdarbības darbībai “ēnu ekonomikā”, kā arī plānot un veikt pasākumus ierobežojumu rezultātā radītās ietekmes mazināšanai un novēršanai. Turklāt, lai novērstu koronavīrusa pandēmijas radīto kaitējumu ekonomikai un sociālajai jomai, stimulētu Eiropas atgūšanos, kā arī aizsargātu un radītu darbavietas, EK ir ieviesusi vērienīgu Eiropas atveseļošanas plānu. Būtiska daļa no Eiropas atveseļošanas finansējuma tiks novirzīti Atveseļošanas un noturības mehānismam (*Recovery and Resilience Facility*) – jaunai EK centralizēti pārvaldītai budžeta programmai, kuras mērķis ir atbalstīt reformas un investīcijas, īpaši, kas saistītas ar pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, kā arī mazināt krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi. Ņemot vērā to, ka pandēmijas izraisīto seku ietekmes mazināšanai nozaru ministriju pieteiktiem pasākumiem ir nepieciešams valsts budžeta līdzfinansējums, piesakot pasākumus Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējuma saņemšanai, nozaru ministrijām ir ieteicams iesniegt priekšlikumus pasākumiem ēnu ekonomikas apmēra mazināšanai un papildus nodokļu ieņēmumiem, ko sniegs pandēmijas ietekmē cietušām nozarēm sniegtais atbalsts.

Tāpat, lai rastu jaunus risinājumus un pieeju ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākumiem, aktīvāk ir jāizmanto tautsaimniecības nozaru ekspertu atbalstu un arī pavisam jaunu Latvijā rosinātu pieeju – zinātniski pētnieciskā darba rezultātus.

2020. gadā FM uzsāka darbu pie valsts pētījumu programmas “Ēnu ekonomikas mazināšana ilgtspējīgas ekonomikas attīstības nodrošināšanai” īstenošanas. Viens no pētījumu programmas uzdevumiem ir novērtēt ēnu ekonomikas ietekmējošos faktorus tautsaimniecības nozarēs ar nozīmīgāko finanšu ietekmi (t.sk. nozarēs, kas ir skartas Covid-19 krīzē), kā arī sniegt pamatotus un ar finanšu ietekmi novērtētus rīcībpolitikas ieteikumus ēnu ekonomikas mazināšanai.

Ir jāatzīmē, ka nozaru ministrijās ir nepieciešams vairojot iniciatīvu sadarbīties ar noteiktu tautsaimniecības nozaru organizācijām (uzņēmējiem, kas godīgi pilda savas saistības pret valsti), lai identificētu ēnu ekonomiku veicinošus faktorus un rastu risinājumus to ietekmes mazināšanai, sadarbojoties vairākām nozaru ministrijām un iestādēm. Vienlaikus secināms, ka nozaru ministrijām ir jāpaplašina savs redzējums par ēnu ekonomikas izpausmēm, faktoriem un nozares problēmām, ņemot vērā uzņēmēju organizāciju sniegto informāciju un aprēķinus par ēnu ekonomikas īpatsvaru. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāna stratēģiskam mērķim ir jāklūst par nozaru ministriju un valsts iestāžu integrētu un mērķtiecīgu darbību, identificējot un novērtējot ēnu ekonomiku veicinošus faktorus nozares politikās un ministriju atbildības darbības jomās, īstenojot rīcībpolitikas pasākumus identificēto faktoru ietekmes mazināšanai.

Apkopojot iepriekš minēto, efektīvizējot un mērķtiecīgi pilnveidojot cīņu ar izvairīšanos no nodokļu nomaksas, **noteikt “aplokšņu algu” maksāšanas ierobežošanu kā plāna darbības prioritāti turpmākajiem diviem gadiem.**

“Aplokšņu algu” mazināšanai veicami pasākumi attiecībā uz nelegālas izcelsmes skaidras naudas izcelsmes avotiem katrā specifiskā tautsaimniecības jomā, tādēļ nozaru ministrijām sadarbībā ar noteiktas tautsaimniecības nozares ekspertiem (asociācijām, biedrībām u.c.) **jāidentificē apstākļus un faktorus, kuri sekmē neuzskaitītu skaidras naudas līdzekļu izcelsmi un tālāku apriti, t.sk. “aplokšņu algu” izmaksas.**

Plāna struktūra ir veidota kā **rīcības virzieni risku un iespēju mazināšanai skaidras naudas līdzekļu izcelsmei**, kura tiek maksāta nedeklarētā un grāmatvedībā neuzskaitītā veidā – “aploksnēs”. “Aplokšņu algu” cēloņu izskaušanai, nevis cīņai ar sekām, plānā noteikti **pieci rīcības virzieni:**

1. Neregistrēta saimnieciskā darbība;
2. Nedeklarēta nodarbinātība un neuzrādīta darba samaksa;
3. Neuzskaitīti darījumi un nelegāla preču aprite;
4. Skaidras naudas neuzskaitīta un nekontrolēta aprite;
5. Nodokļu nomaksas veicināšana.

Atkarībā no apzinātiem ēnu ekonomiku ietekmējošiem faktoriem un rastiem risinājumiem to ietekmes mazināšanai, lai aktivizētu visu nozaru ministriju līdzdalību ēnu ekonomiku veicinošu faktoru identificēšanā un novērtēšanā, kā arī sniegtu priekšlikumus ēnu ekonomikas mazināšanai tautsaimniecības nozarēs, t.sk. Covid-19 pandēmijas radīto seku mazināšanai:

1. visas nozaru ministrijas līdz 2021. gada 1. jūnijam sadarbībā ar nozares ministrijas atbildībā esošo tautsaimniecības nozaru ekspertiem apzināja ēnu ekonomiku veicinošus faktorus un sniedza FM priekšlikumus ēnu ekonomiku mazinošiem pasākumiem noteiktā nozarē un tautsaimniecībā kopumā;
2. FM apkopoja iesniegtos priekšlikumus, izvērtēja tos kopsakarā ar citiem priekšlikumiem un papildināja Ēnu ekonomikas ierobežošanas plānu.

2021. gada 23. septembrī notikušajā Ēnu ekonomikas apkarošanas padomes sēdē izskatīts plāna projekts un apstiprināti pieci rīcības virzieni “aploksņu algu” maksājamo līdzekļu izcelsmes avotu mazināšanai. Saskaņā ar Ēnu ekonomikas apkarošanas padomes sēdē nolemto nozaru ministrijas sadarbībā ar tautsaimniecības nozarēm līdz 2021. gada 22. oktobrim, atkārtoti izvērtējot riska faktorus, sniedza FM priekšlikumus plāna papildināšanai. FM uzdots virzīt plāna projektu apstiprināšanai Ministru kabinetā.

Plānā iekļautie pasākumi ir sasaistīti ar šādiem attīstības plānošanas dokumentiem:

- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam;
- Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019.–2022. gadam;
- Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2021.–2024. gadam (izstrādē);
- Organizētās noziedzības novēršanas un apkarošanas plāns 2022.–2024. gadam (izstrādē);
- Rīcības plāns publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai.

III. Pārskatu sniegšanas un novērtēšanas kārtība

FM nodrošina plāna īstenošanu, koordinējot iekļauto pasākumu izpildi.

Par plānā iekļauto pasākumu izpildi noteiktajā termiņā ir atbildīga attiecīga institūcija.

Pēc FM pieprasījuma atbildīgā institūcija sniedz informāciju par pasākumu izpildes gaitu un rezultātiem katru ceturksni līdz kārtējā mēneša 10.datumam koplietošanas vietnē.

FM informāciju par plāna pasākumu izpildi publicē FM tīmekļvietnē (www.fm.gov.lv).

Lai sagatavotu informatīvo ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetā, atbildīgās institūcijas līdz 2023. gada 1. martam sniedz novērtējumu par plāna pasākumu īstenošanu.

FM iesniedz informatīvo ziņojumu Ministru kabinetā līdz 2023. gada 1. septembrim.

IV. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns 2021./2022. gadam

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
1.rīcības virziens – Neregistrēta saimnieciskā darbība					
1.1.	<p>Mazināt Covid-19 pandēmijas rezultātā veikto ierobežojumu ietekmi uz krīzes skartās nozares darbību, nodrošinot apstākļus nozares darbības sekmīgai atsākšanai vai darbības transformācijai.</p> <p>DR: Veikts izvērtējums par Covid-19 pandēmijas rezultātā veikto ierobežojumu ietekmi uz krīzes skarto tautsaimniecības nozaru darbību un izstrādāti priekšlikumi uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšanai (EM). Identificēti riski “ēnu ekonomikā”, kā arī plānoti un veikti pasākumi Covid-19 ierobežojumu rezultātā radītās ietekmes mazināšanai un novēršanai uz ēnu ekonomiku (Visas nozaru ministrijas, FM).</p> <p>RR: Nodokļu ieņēmumu kritums Covid-19 ierobežojumu skartajās nozarēs pēc ierobežojumu atcelšanas nav lielāks kā 10 %.</p>	<p>Ēnu ekonomikas izpausmes risku būtiski palielina ar Covid-19 vīrusa izplatību saistītās sekas, ietekmējot finanšu stāvokli noteiktās tautsaimniecības nozarēs un valstī kopumā. Covid-19 izraisītā ietekme uz ekonomikas attīstību veicina bezdarba pieaugumu, kas savukārt var veicināt darba meklētāju toleranci, pieņemot piedāvājumus atalgojuma samaksai “aplokšņu algās”. Savukārt, uzņēmumu darbības apgrozījuma samazināšanās, finanšu līdzekļu trūkums un citi apstākļi var veicināt darbības nolūkā izvairīties no nodokļu nomaksas vai iesaistīties nodokļu optimizācijas “shēmās”.</p>	Pastāvīgi	<p>EM, FM, Visas nozaru ministrijas</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>EM regulāri analizē esošo ekonomisko situāciju un, sniedz priekšlikumus par nepieciešamajiem risinājumiem uzņēmēju atbalstam. EM tīmekļvietnē ir pieejami aktuālākie materiāli par ekonomisko situāciju valstī. Tāpat EM regulāri veic arī Covid-19 saslimstības un vakcinācijas sociālekonomisko analīzi. Līdz šim izstrādātie atbalsti Covid-19 infekcijas ietekmētajiem uzņēmējiem izstrādāti ievērojot valstī noteiktos epidemioloģiskos drošības pasākumus. Uzņēmējiem Covid-19 ierobežojumu pārvarēšanai bija pieejami tādi atbalsta instrumenti kā grants apgrozāmo līdzekļu veidā, algu subsīdijas atbalsts, atbalsts sporta centriem, atbalsts tirdzniecības centriem, atbalsts kultūras atpūtas un izklaides vietām, aizdevumi apgrozāmajiem līdzekļiem, aizdevumu garantijas, eksporta kredīta garantijas. Atbalsta mehānismu galvenie mērķi bija noturēt valsts ekonomiku un nepieļaut bezdarba līmeņa strauju pieaugumu, kas ilgtermiņā atstātu nozīmīgas, negatīvas sekas ekonomikā. Esošā situācija liecina, ka Covid-19 atbalsta mehānismi ir ļāvuši sasniegt likumdevēja izvirzītos mērķus, krīzes situācijā maksimāli ātri novērst riskus, kas saistīti ar likviditātes nodrošināšanu un dīkstāvē esošo darbinieku nodrošināšanu ar iztikas līdzekļiem.</p>
1.2.	<p>Veikt plānveidīgus pasākumus nodokļu maksāšanas disciplīnas ievērošanai nekustamā īpašuma nomas pakalpojumu jomā, pastiprinātu uzmanību pievēršot</p>	<p>Fizisko personu neregistrēta saimnieciskā darbība ir plaši izplatīta, izīrējot personām piederošos nekustamos īpašumus, personu lietošanā, apsaimniekošanā nodotās dzīvojamās</p>	30.12.2022.	VID	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: 2022.gada 1.pusgadā preventīvā darba rezultātā 688 fiziskās personas (FP) reģistrēja saimniecisko darbību, iesniegtas 100 deklarācijas un deklarēti ar nodokli apliekami ienākumi 483 557 euro apmērā, t.sk.:</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>fiziskajām personām, kuras ievieto sludinājumus interneta tīmekļvietnēs, reklamējot savu saimniecisko darbību.</p> <p>DR: Ierobežota fizisko personu neregistrētā saimnieciskā darbība nekustamo īpašumu izīrēšanas jomā</p> <p>RR: Palielinājies fizisko personu skaits, kas reģistrējušas saimniecisko darbību, iesniegušas gada ienākumu deklarācijas vai sniegušas skaidrojumus par saimnieciskās darbības neregistrēšanu.</p>	<p>platības citām personām, t.sk. ārvalstniekiem, kuri uzturas Latvijā, gan ilgtermiņā, gan īstermiņā.</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>www.booking.com - 36 FP nosūtīti paziņojumi; - 10 FP reģistrēja saimniecisko darbību; - 13 FP iesniedza GID, deklarējot ieņēmumus 41 451 <i>euro</i> apmērā; - 7 FP sniedza paskaidrojumu.</p> <p>www.ss.com - 672 FP nosūtīti paziņojumi; - 323 FP reģistrēja saimniecisko darbību; - 39 FP iesniedza GID, deklarējot ieņēmumus 210 322 <i>euro</i> apmērā; - 201 FP sniedza paskaidrojumu par saimnieciskās darbības neregistrēšanu.</p> <p>www.facebook.com - 34 FP nosūtīti paziņojumi; - 17 FP reģistrēja saimniecisko darbību; - 3 FP iesniedza GID, deklarējot ieņēmumus 20 407 <i>euro</i> apmērā; - 7 FP sniedza paskaidrojumu par saimnieciskās darbības neregistrēšanu.</p> <p>www.airbnb.com - 1 FP nosūtīts paziņojums; - 1 FP reģistrējusi saimniecisko darbību; - 3 FP iesniedza GID, deklarējot ienākumus 6 482 <i>euro</i> apmērā.</p>
1.3.	<p>Ierobežot nelegālā audiovizuālā tirgus (televīzijas programmu, filmu, sporta programmu un tiešsaistes satura) izplatīšanu.</p> <p>DR: 1.Veikt sabiedrības informēšanu, lai sekmīgāk cīnītos ar nelegālo saturu. Veikt publiskas kampaņas un sagatavot informatīvus materiālus.</p> <p>RR: 1. Ik gadu ierobežota piekļuve ne mazāk kā 100 tīmekļa vietnēm, kurās tiek prettiesiski izplatītas televīzijas programmas.</p>	<p>Rīgas Ekonomikas augstskolas profesora Dr. A. Saukas 2016. gada maijā publicētā pētījumā “Nelegālās maksas TV apraides apjoms Latvijā” no 707 344 mājsaimniecībām, kas lietoja maksas TV pieslēgumu, vismaz 97 000 mājsaimniecību jeb 240 000 Latvijas iedzīvotāju lietoja nelegālu televīziju, kas valstij radīja tiešos zaudējumus (aprēķins pie vidējās pakalpojumu cenas par TV/interneta pieslēgumu 10-12 <i>euro</i> mēnesī) 12 miljonu <i>euro</i> apmērā, no kuras valsts neiekasēja nodokļus. Iepriekšējā periodā veiktie pasākumi ir mazinājuši nelegālo audiovizuālo tirgus apmēru, tāpēc ir turpināmi.</p>	30.12.2022.	<p>NEPLP, KM, IeM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>Biedrība “Par legālu saturu”, VP</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>2021.gada laikā attiecībā uz 77 tīmekļvietnēm ir ticis uzsākts ierobežošanas process atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteiktajam. Pēc NEPLP brīdinājuma saņemšanas 7 no konstatētajām tīmekļa vietnēm pašas ir pārtraukušas televīzijas programmu prettiesisku izplatīšanu. Kopumā uz laiku ierobežota piekļuve 70 tīmekļa vietnēm un 315 domēna vārdiem.</p> <p>2022.gada 1.pusgadā attiecībā uz 59 tīmekļa vietnēm ticis uzsākts process šo tīmekļa vietņu ierobežošanai Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteiktajā kārtībā. Pēc NEPLP brīdinājuma saņemšanas 2 tīmekļa vietnes pārtraukušas prettiesisku televīzijas programmu retranslāciju, bet kopumā 2022.gada 1.pusgadā NEPLP liegusi piekļuvi 57 tīmekļa vietnēm, kurās prettiesiski tikušas izplatītas televīzijas programmas.</p> <p>Ierobežoto interneta resursu saraksts pieejams NEPLP tīmekļvietnē neplp.lv</p> <p>Pārskata periodā VP amatpersonas piedalījās:</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		NEPLP ierobežo iekļuvi interneta vietnēm, kurās prettiesiski tiek retranslētas televīzijas programmas, taču tādu personu, kas sniedz televīzijas pakalpojumus, izmantojot kabeļu tīklus, bet nesaņemot retranslācijas atļauju, uzraudzību veic VP.			<ul style="list-style-type: none"> • 2021.gada 25.augustā tikšanās ar biedrības “Par Legālu saturu” pārstāvjiem par sadarbības jautājumiem Interpola bloķēšanas "IWOL-2" projekta attīstībā; • 2021.gada 6.decembrī VP organizētājā sanāksmē ar NEPLP pārstāvjiem par “IWOL-2” saistībā ar bloķēšanas projekta testēšanas rezultātiem; • 2022.gada 31.janvāra NEPLP sanāksmē par nelicencēta satura pakalpojumu problēmām viesnīcās; • darba tikšanās ar (NEPLP un VDD) pārstāvjiem saistībā ar grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā; • 2022.gada 25.martā NEPLP sanāksmē par grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā. • 2022.gada martā VP ir sagatavojusi informatīvo bukletu par privātpersonu atbildību, izmantojot nelegālas sistēmas. Laika posmā no š.g. aprīļa līdz jūnijam Valsts policijas darbinieki pievērsot pastiprinātu uzmanību Aizsargāta pakalpojuma likuma uzraudzībai ir apsekojuši 986 publiskās izklaides vietas un to atbildīgās amatpersonas informējušas par retranslācijai aizliegtajām televīzijas programmām, un brīdinājuši par atbildību nelegālu sistēmu izmantošanas gadījumā. 533 publiskās izklaides vietās izsniegts informatīvais buklets. Sagatavotais informatīvais buklets publicēts VP tīmekļa vietnē un “Facebook” profilā. • no 2022.gada 24.maija līdz 21.jūnijam, sadarbībā ar NEPLP un SIA “Baltcom” tika rīkotas un vadītas VP reģionu pārvalžu darbinieku apmācības: “Audiovizuāla satura nelikumīgas izplatības ierobežošana”. Kopskaitā apmācībās piedalījās 103 Valsts policijas darbinieki.
	<p>DR: 2.Izstrādāt normatīvo aktu grozījumus ar mērķi precizēt nelegālo pakalpojumu loku, pret kuriem var tikt vērstas sankcijas, un uzlabot esošās procedūras prettiesiska satura izplatīšanas tiešsaistē ierobežošanai.</p> <p>RR: 2. Izstrādāti attiecīgu normatīvo aktu grozījumu projekti iesniegti TAP portālā.</p>		30.12.2022.	<p>NEPLP, SPRK, VDD</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>IeM, VP, Biedrība “Par legālu saturu”</p>	<p>NEPLP, sadarbībā ar KM, VDD, VP un biedrību “Par legālu saturu”, izstrādāja priekšlikumus grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, lai efektīvizētu kārtību, kādā Padome īsteno tīmekļa vietņu ierobežošanas procedūru, grozījumi stājušies spēkā 2021.gada 23.novembrī.</p> <p>VP: NEPLP izstrādāja priekšlikumus grozījumiem Aizsargāta pakalpojuma likumā ar kuriem no 2022.gada 12.marta paredzēta atbildība ne tikai par nelegālu sistēmu izmantošanu komerciāliem mērķiem, bet arī privātiem.</p> <p>VDD: Izstrādāts likumprojekts “Grozījumi Elektronisko sakaru likumā”, kurš stājās spēkā 2022.gada 12.martā. Grozījumi likumā paredz kārtību, kādā ierobežojama piekļuve tīmekļa vietnēm, kurās Latvijas teritorijā tiek izplatīts saturs, kas rada vai var radīt apdraudējumu valsts drošībai vai sabiedriskajai</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
					<p>kārtībai un drošībai, paredzot NEPLP tiesības, izvērtējot valsts iestāžu sniegto informāciju, pieņemot lēmumu par piekļuves ierobežošanu šāda veida tīmekļa vietnēm. Vienlaikus notiek starpinstitūciju saskaņošanas process par šādiem likumprojektiem:</p> <p>1. “Grozījumi Krimināllikumā” paredz, ka par uzņēmējdarbību, sniedzot NEPLP nelicencētu audio vai audiovizuālu pakalpojumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.</p> <p>2. VP: NEPLP, sadarbībā ar TM, VDD un VP, izstrādāja “Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā” ar mērķi nodrošināt, ka sabiedrībai netiek darītas pieejamas tādas programmas, kuras nav iekļautas Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā, tādējādi nodrošinot, ka sabiedrību nesasniedz arī tādas programmas, par kurām NEPLP ir pieņēmusi lēmumu par programmas izplatīšanas ierobežošanu Latvijas teritorijā.</p> <p>VP: Kā arī likumprojektā ir definēta programmas izziņošana sabiedrībai un noteikts sods par programmas izziņošanas ierobežojuma pārkāpšanu. Turklāt, ir noteikts, ka ir aizliegts nodarboties ar uzņēmējdarbību, kas nodrošina piekļuvi audio vai audiovizuālai programmai, kas nav iekļauta Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā, vai nodrošina minētā pakalpojuma reklamēšanu (izsludināts 15.06.2022. Nr. 1053L/13, spēkā 2022.gada 16.jūnijā).</p> <p>Ar grozījumiem tiek paredzēta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Administratīvā atbildība, par Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā https://kabeloperatori.nepļpadome.lv/lv/sakums/kabeluoperatori/visi-kanali.html neiekļauto TV programmu (turpmāk – Aizliegtās TV programmas), izziņošanu sabiedrībai; Kriminālatbildība, par nodarbošanos ar uzņēmējdarbību, attiecībā uz kuru pastāv speciāls aizliegums – aizliegums nodarboties ar uzņēmējdarbību, kas nodrošina piekļuvi Aizliegtajām TV programmām. “Grozījumi Elektronisko sakaru likumā” ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt valsts iestāžu iespēju reaģēt un rīkoties gadījumos, kad interneta vidē tiek popularizētas vai pārdotas iekārtas vai piekļuves tiesības, kas nodrošina piekļuvi nelicencētam audiovizuālam pakalpojumam. Liedzot piekļuvi šādām tīmekļa vietnēm ir iespējams samazināt tādu iekārtu vai piekļuves tiesību, kas nodrošina

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
					<p>piekļuvi nelicencētam audiovizuālam pakalpojumam, izplatīšanu un izmantošanu.</p> <p>VP: Grozījumi ir ietverti jaunizstrādātajā Elektronisko sakaru likumā un stāties spēkā līdz ar jauno Elektronisko sakaru likumu, kas šobrīd nodots otreizējai caurskatīšanai.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2022.gada martā Valsts policijā tika sagatavots uzdevums Valsts policijas reģionu pārvaldēm veikt aizsargāta pakalpojuma likuma normu uzraudzību, tā rezultātā 3 mēnešu (aprīlis-jūnijs) laikā VP: Apsekojusi 1 006 publiskās izklaides vietas un to atbildīgās amatpersonas informējusi par retranslācijai aizliegtajām televīzijas programmām, un brīdinājusi par atbildību nelegālu sistēmu izmantošanas gadījumā. 540 publiskās izklaides vietās izsniegts informatīvais buklets par grozījumiem Aizsargāta pakalpojuma likumā. Uzsākusi 28 administratīvā pārkāpuma lietas par nelegālu sistēmu izmantošanu. Izņēmusi 292 nelegālās sistēmas. Uzsākusi 3 kriminālprocesus. <p>Papildus tam NEPLP sadarbībā ar Kultūras ministriju un nozares pārstāvjiem izstrādā priekšlikumus grozījumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā un Autortiesību likumā, paredzot NEPLP tiesības ierobežot piekļuvi tādām tīmekļa vietnēm Latvijas teritorijā, kurās prettiesiski tiek izplatīti autortiesību objekti. Likumprojekts tiek apspriests Kultūras ministrijas vadītajā Autortiesību darba grupā.</p>
1.4.	<p>Savvaļas velšu (ogu, sēņu u.c.) apjoma pārvadājuma laikā definēšana normatīvajos aktos, lai mazinātu neregistrētas saimnieciskās darbības risku un izvairīšanos no nodokļu nomaksas savvaļas velšu ieguves jomā.</p> <p>DR: 1.Pastiprināta VID, VDI un PVD kontrole par ogu un sēņu iepircēju darbību. Pārbaudes iepirkumu punktos, kontrolpirkumu veikšana (ogu</p>	<p>Šobrīd fiziskas personas savām vajadzībām drīkst pārvadāt neierobežotu apjomu savvaļas velšu. Minētais apstāklis tiek izmantots neregistrētā saimnieciskā darbībā, veicot nelikumīgu šādu savvaļas velšu iepirkšanu un nogādi pārstrādes vietās, t.sk. ārpus Latvijas teritorijas. Tiek izmantota normatīvajos aktos esošā nenoteiktība par apjomiem, kādus drīkst pārvadāt fiziskas personas savām vajadzībām.</p>	Pastāvīgi	<p>PVD, VID, VDI</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>ZM, FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Lai vieglāk varētu identificēt savvaļas velšu uzpircējus, PVD savā reģistrā izveidojis speciālus kodus savvaļas dabas velšu uzpircējiem:</p> <p>33.1. Sezonas uzņēmums, kas iepērk un realizē augu izcelsmes savvaļas produktus bez produktu uzglabāšanas – uz 2022.gadu reģistrā ir 9 objekti, kuros 2021.gadā veiktas 4 pārbaudes attiecībā uz produktu kvalitāti, higiēnu un izsekojamību;</p> <p>33.2. Sezonas uzņēmums, kas iepērk un realizē augu izcelsmes savvaļas produktus ar produktu uzglabāšanu – uz 2022.gadu ir reģistrēti 10 objekti. Šajos uzņēmumos 2021.gadā veiktas 8 pārbaudes, bet 2022.gadā veikta 1 pārbaude attiecībā uz kvalitāti, higiēnas prasībām, izsekojamību un telpu atbilstību.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>nodošana). Ogu apjoma kontrole, kā arī darba attiecību kontrole iepirkuma punktos.</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti.</p>				<p>Pasākumu izpilde turpinās, ņemot vērā laika apstākļu ietekmi uz savvaļas velšu ražu.</p> <p>VID: Ņemot vērā, ka VID informācijas sistēmās nav datu par savvaļas velšu iepirkšanas punktu atrašanās vietām, apzinātas citas iespējas identificēt nodokļu maksātājus:</p> <p>- 15.06.2022. VID apspriestas iespējas uzraudzīt sludinājumus par savvaļas velšu uzpirkšanu, izmantojot speciālo programmatūru vai ārpus VID tīkla pieslēgtus datorus.</p> <p>- uzsākta informācijas apkopošana par savvaļas velšu iepirkšanas punktiem atbilstoši sludinājumu platformā www.ss.com pieejamajai informācijai.</p>
	<p>DR: 2.Kontroles pasākumi transportlīdzekļiem uz ceļiem (pavadzīmes, iepirkuma akti utt.), savvaļas velšu uzpirkšanas laikā.</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti.</p>		Pastāvīgi	<p>VP</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>PVD, VID</p>	<p>Pasākumu izpilde turpinās, ņemot vērā laika apstākļu ietekmi uz savvaļas velšu ražu.</p>
	<p>DR: 3.Sadarbībā ar nozares ekspertiem ir izvērtēts maksimāli pieļaujama savvaļas velšu apjoms, kuru savām vajadzībām atļauts pārvadāt vienai personai bez pavaddokumentiem.</p> <p>RR: Sniegts izvērtējums par iespējām noteikt maksimālo savvaļas velšu apjomu, kuru atļauts pārvadāt vienai personai.</p>		30.12.2022.	<p>ZM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, EM</p>	<p>2022.gada 2.ceturksnī uzsākts darbs pie pasākuma īstenošanas</p>
1.5.	<p>Pilnveidot profesionālās pilnveides izglītības un pieaugušo neformālās izglītības ieguves procesu skaistumkopšanas nozarē, izglītības iestādei nodrošinot tā kvalitāti un atbilstošu informāciju izglītojamajiem un sabiedrībai par šiem izglītības veidiem.</p>	<p>Skaistumkopšanas nozarē ēnu ekonomikas risks ārkārtējās situācijas laikā ir palielinājies, tādēļ nepieciešams stiprināt uzraudzības sistēmu skaistumkopšanas speciālistu darbības jomā. Sabiedrībā tiek sniegta informācija, ka pieaugušo neformālās izglītības kursi ir pašizglītošanās pasākums, ka</p>	30.12.2022.	<p>IZM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>DR: 1.Veikt grozījumus Izglītības likumā, lai pilnveidotu regulējumu attiecībā uz pieaugušo neformālās izglītības programmām. Izstrādāt pieaugušo izglītības koordinātoru mācību programmu.</p> <p>RR: Izstrādāti grozījumi Izglītības likumā. Izstrādāta pieaugušo izglītības koordinātoru mācību programma.</p>	<p>klausītājam netiek dots profesionālās kvalifikācijas novērtējums (netiek piešķirta kvalifikācija). Arī saņemtā apliecība par profesionālās pilnveides izglītību, piemēram, par to, ka ir apgūta “Sejas estētiskā kopšanas” programma – 160 stundas, nedod viņam tiesības sniegt kosmētiskos pakalpojumus. Rezultātā tāds “kursu speciālists”, kas sevi dēvē par “estētistu”, “kosmetologu”, ne tikai iztērē savus finanšu līdzekļus, bet arī maldina klientus par pakalpojuma sniegšanas tiesiskumu. Profesionālās pilnveides un pieaugušo neformālās izglītības apguve nenodrošina profesionālās kvalifikācijas ieguvu darbam kādā no skaistumkopšanas nozares profesijām.</p>		-	
	<p>DR: 2.Nodrošināt, ka skaistumkopšanas profesionālās pilnveides izglītības programmas tiek saskaņotas ar Veselības ministriju.</p> <p>RR: Tiek īstenotas skaistumkopšanas profesionālās pilnveides izglītības programmas, kas saskaņotas ar VM, un tiek veiktas programmu īstenošanas kvalitātes pārbaudes.</p>	<p>IZM īstenojot projekta ES Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinātori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā” ekspertu darba grupa izstrādā pieaugušo izglītības koordinātoru mācību programmu, kur viens no tās moduļiem ir „Pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšana”. Šajā mācību modulī ir iekļauta tēma: kādas pieaugušo neformālās izglītības programmas licencēt, lai nemaldinātu dalībniekus.</p>	30.12.2022.	<p>IZM, IKVD, VM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	Izpilde nav uzsākta
	<p>DR: 3.Nodrošināt sabiedrības (t.sk. potenciālo kursu klausītāju) izglītošanu par skaistumkopšanas nozares profesionāli kvalificētajiem speciālistiem, to identificēšanu.</p> <p>RR: VI tīmekļu vietnē sniegta informācija par drošiem skaistumkopšanas pakalpojumiem.</p>	<p>Nepieciešams izveidot praksi, nosakot atbilstošu regulējumu, lai tas būtu saistošs VID un VI, ka tiesības veikt un reģistrēt saimniecisko darbību skaistumkopšanas jomā var tikai personas ar profesionālo kvalifikāciju šajā nozarē, bet ne pieaugušo neformālo izglītību vai profesionālās pilnveides izglītību apguvušas personas.</p>	30.12.2022.	<p>IZM, VI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>VI tīmekļvietnē ir pieejama informācija par skaistumkopšanas speciālistu izglītību un to veidiem, kā arī speciālistu tiesībām sniegt dažādus pakalpojumus, piemēram, invazīvus pakalpojumus: https://www.vi.gov.lv/lv/skaistumkopsanas-pakalpojumu-sniedzēju-izglitiba; https://www.vi.gov.lv/lv/kosmetiskas-un-estetiskas-injekcijas. Ir sagatavota informācija arī par prasībām pakalpojumu sniegšanai, izbraucot pie klienta vai dzīvesvietā: https://www.vi.gov.lv/lv/skaistumkopsanas-pakalpojumu-sniegsana-sava-vai-klienta-dzivesvieta. Ir pieejamas arī infografikas, informējot par tiesībām veikt mezoterapiju un biorevitalizāciju, kā arī fillerus un botulīntoksīna injekcijas. Infografikas atkārtoti ievietotas arī VI Facebook lapā sabiedrības informēšanai: https://www.facebook.com/photo/?fbid=300236165481399&set=a.218904996947850 Š.g. aprīlī sagatavots arī raksts žurnālam ārsts.lv par skaistumkopšanas nozari (biežākie pārkāpumi, pakalpojumu sniedzēju reģistrācija, droši pakalpojumi).</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>DR: 4.Izveidot un uzturēt publiski pieejamu licencēto pieaugušo neformālās izglītības programmu sarakstu katrā vietējā pašvaldībā.</p> <p>RR: Izveidots publiski pieejams licencēto pieaugušo neformālās izglītības programmu saraksts katrā vietējā pašvaldībā.</p> <p>DR: 5.Izvērtēt iespējamus risinājumus, lai nodrošinātu, ka skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzēji var veikt saimniecisko darbību skaistumkopšanas jomā tikai ar iegūtu profesionālo kvalifikāciju šajā nozarē.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par turpmāk nepieciešamo rīcību ēnu ekonomikas mazināšanai skaistumkopšanas nozarē.</p>	<p>Lai pilnveidotu regulējumu attiecībā uz pieaugušo neformālās izglītības programmām, nosakot pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanas prasības, kvalitātes kritērijus, kā arī licencēšanas un licences anulēšanas nosacījumus un kārtību, nepieciešams veikt grozījumus Izglītības likumā.</p>	<p>30.12.2022.</p> <p>30.12.2022.</p>	<p>IZM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p> <p>IZM, VID, VI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VM, VADDA, LDDK</p>	<p>VID: Priekšlikumi atsevišķi netiks virzīti, tie tiks vērtēti jauno reģistrācijas noteikumu "Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā" redakcijas kontekstā.</p>
1.6.	<p>Normatīvajos aktos noteikt regulējumu par attālinātu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu.</p> <p>DR: Izvērtējot visus potenciālos riskus pakalpojuma drošumam, godīgai konkurencei (arī ar klātienē pakalpojumu prasībām) un darījumu pilnīgai uzskaitē, pilnveidoti normatīvie akti par attālinātu konsultāciju veikšanu ārstniecības pakalpojumu jomā, to uzskaiti un norēķiniem.</p> <p>RR: Sagatavots novērtējums par esošo situāciju, iespējamajiem risinājumiem, grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>Covid-19 pandēmijas laikā ievērojami attīstījās attālinātās konsultācijas ārstniecības pakalpojumu jomā. Spēkā esošajos normatīvajos aktos nav noteikts precīzs, nepārprotams regulējums attālinātu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, kā arī nav pietiekama minēto tirgus dalībnieku uzraudzība. Taču, kontrolējot tikai reģistrētās ārstniecības iestādes, pieaug apdraudējums pacientu veselībai, jo tieši neregistrētie pakalpojumu sniedzēji veselības aprūpes pakalpojumus sniedz ārstniecībai nepiemērotās telpās: viesnīcās, dzīvokļos, u.tml., izmanto Latvijā neregistrētas metodes, ārstniecības iekārtas un medikamentus.</p>	31.07.2022.	<p>VM, VI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VM 2019.gada oktobrī EK strukturālo reformu atbalsta dienestam iesniedza projekta pieteikumu slimnīcu sadarbības modeļa attīstīšanai (2.kārta), kas paredz arī rīcības plāna izstrādi telemedicīnas pakalpojumu attīstīšanai, aptverot arī tehniskos, pakalpojumu apmaksas, ētiskos, komunikācijas, apmācību un juridiskos aspektus. Šī projekta ieviešana uzsākta 2021.gada janvārī, kad EK organizētas iepirkuma procedūras rezultātā projekta tehniskā atbalsta sniedzēju tika izvēlēta kompānija SIA "Ernst & Young Baltic". 2021.gadā tehniskā atbalsta sniedzējs veica situācijas izvērtējumu par telemedicīnas pakalpojumu izmantošanas praksi Latvijā. 2022.gadā tehniskā atbalsta sniedzējs sagatavos telemedicīnas pakalpojumu attīstības plānu, kas ietvers priekšlikumus izmaiņām normatīvajos aktos saistībā ar telemedicīnas pakalpojumu organizēšanu, kā arī sagatavos telemedicīnas pakalpojuma pilotprojekta plānu. Tehniskā atbalsta projekta rezultātā tiks definēts telemedicīnas tiesiskais ietvars un noteiktas prioritāri attīstāmās jomas. Balstoties uz projektā veikto izvērtējumu 2023. gadā tiks izstrādāts tiesiskais regulējums, lai nodrošinātu telemedicīnas pakalpojumu kvalitāti, drošību un pieejamību.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
1.7.	<p>Dažādos publiskajos reģistros esošās informācijas veselības aprūpes un skaistumkopšanas jomā sakārtošana.</p> <p>DR: Izvērtēt publiskajos reģistros esošo informāciju, identificējot iespējamās nepilnības un sagatavot priekšlikumus situācijas uzlabošanai.</p> <p>RR: Sagatavots novērtējums un priekšlikumi.</p>	<p>Jāveic VI pārraudzībā esošo ārstniecības iestāžu reģistra, ārstniecības personu reģistra, kā arī skaistumkopšanas un tetovēšanas pakalpojumu sniedzēju paziņošanas saraksta datu salīdzināšana ar VID datu bāzē esošajiem datiem, kā rezultātā būtu korekta informācija, kuru pēc tam var izmantot gan kvalitatīvākai analīzei, gan uzraudzības pasākumu plānošanai un veikšanai. Šobrīd šī informācija nav pilnīga, kā rezultātā, piemēram, iegūt precīzu informāciju par veselības aprūpes ārstniecības iestāžu samaksājamiem nodokļiem un par medicīnas personāla (kā fiziskas personas) izdevumu atbilstību VID deklarētajiem ienākumiem vai darbā nostrādāto kopstundu skaitu ir ļoti sarežģīti un/vai dati nav ticami. Līdzīga problēma ir vērojama skaistumkopšanas pakalpojumu jomā. Ja pieejamā informācija tiktu saskaņota un sakārtota, kā arī tiktu veikta informācijas apmaiņa, salīdzinoši vienkārši tiktu atlasītas juridiskas vai fiziskas personas, kurām VID un VI vajadzētu pievērst pastiprinātu uzmanību. Vienlaikus tiktu novērtēts, vai un kādi dati dažādajos valsts reģistros dublējas, lai pēc tam veiktu nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos un samazinātu administratīvo slogu gan komersantiem, gan iestādēm.</p>	01.06.2022.	<p>VI, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>NVD, VM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Veselības inspekcijas uzturēto reģistru “Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrs” un “Ārstniecības iestāžu reģistrs”-modernizācija tika iekļauta EK Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorātu projektā Nr.REFORM/SC2021/09 “Par veselības darbaspēka stratēģiju Latvijā”, kas sācies 2022.gada februārī.</p> <p>Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta atbalstītā projekta Nr. REFORM/SC2021/09 “Par veselības darbaspēka stratēģiju Latvijā” ietvaros tiks izstrādāta tehniskās specifikācijas integrētai veselības aprūpes speciālistu datubāzei. Tehniskajā specifikācijā tiks ņemts vērā, ka datubāzei jābūt integrētai ar esošajiem reģistriem un tai jābūt līdzās pastāvētai ar esošajiem datu glabāšanas un analīzes rīkiem.</p>
1.8.	<p>Izstrādāt tiesiskā regulējuma projektu, kas nodrošinātu kvalitatīvu ugunsdrošības pakalpojumu saņemšanu.</p> <p>DR: Izstrādājot jauno likumprojektu par ugunsdrošību un ugunsdzēsību,</p>	<p>Veicināt ugunsdrošības nozarē pārstāvēto komersantu reģistrāciju, lai pasargātu sabiedrību no nekvalitatīviem pakalpojumiem, kā arī mazināt negodprātīgu komersantu iespējas izvairīties no nodokļu nomaksas, veicot sistēmisku uzņēmumu pārreģistrāciju, vai</p>	30.12.2022.	<p>IeM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VUGD: Atbilstoši MK 2019.gada 9.janvāra rīkojumam Nr.7 Par konceptuālo ziņojumu "Par valsts politiku ugunsdrošības jomā" ir paredzēts izstrādāt jaunu Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu līdz 2023.gada 30.novembrim, pamatojoties uz to ir izveidota darba grupa, notiek likuma izstrāde. 2022.gadā notika 10 sanāksmes ar šādām institūcijām un ministrijām:</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>izvērtēt iespēju iekļaut tajā tiesību normas, kas paredz ugunsdrošības nozares pakalpojumu sniedzēju reģistrāciju.</p> <p>RR: Sagatavots tiesiskā regulējuma projekts.</p>	izvairīties no legālas un atbilstošas darbinieku nodarbināšanas.		VUGD, LUA, FM	<p>04.01.22.-ar VARAM (Webex); 06.01.22.-ar LBUBA un Iem (klātienē); 07.01.22.-ar VMD (klātienē); 11.01.22.-Latvijas apdrošinātāju asociāciju (Webex); 13.01.22.-ar LUA un Iem (Webex); 14.01.22.-ar LPS (Webex); 20.01.22.-ar PTAC (Webex); 14.04.22.-ar pašvaldībām (Webex); 19.04.22.-ar pašvaldībām (Webex); 20.04.22.-ar VARAM (Webex). Šobrīd pašvaldības aicinātas līdz 10.08.2022. aizpildīt veidlapu par izmaksām kas saistītas ar pašvaldības teritorijās ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu izbūvi vai sakārtošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Apkopota informācija par brīvprātīgo ugunsdzēsības organizāciju (BUB, PUF, BUK un tml.) finansējumu un darbību.</p>
1.9.	<p>Apsardzes darbības reģistra izveide.</p> <p>DR: Uzlabot apsardzes nozari kontrolējošo institūciju iespējas un kapacitāti vērsties pret nodokļu, nodarbinātības un citiem pārkāpumiem apsardzes nozarē.</p> <p>RR: 1.Izstrādāti MK noteikumi “Apsardzes darbības reģistrācijas noteikumi un prasības apsardzes vadības centram”.</p> <p>RR: 2.Izveidots un tiešsaistes režīmā darbību uzsācis Apsardzes darbības reģistrs.</p>	Apsardzes nozarē jau ilgstoši pastāv salīdzinoši liels ēnu ekonomikas īpatsvars. Lai to mazinātu, tiek veidots Apsardzes darbības reģistrs, kas uzlabos VP, VID un VDI (kontrolējošo institūciju) iespējas kontroles pasākumu veikšanā, likumpārkāpumu savlaicīgā identificēšanā un atklāšanā.	01.07.2022.	<p>IeM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas VP, IeM IC, DNKA, LDBA, DPA</p> <p>IeM IC</p> <p>Līdz-</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VP: Izstrādāti MK noteikumi “Apsardzes darbības reģistrācijas noteikumi un prasības apsardzes vadības centram”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 04.02.2022. MK noteikumu projekts “Apsardzes darbības reģistrācijas noteikumi un prasības apsardzes vadības centram”, kas ievieš Apsardzes darbības reģistru un digitalizē apsardzes darbības jomas licencēšanas procesu, ievietots TAP portālā un nosūtīts saskaņošanai ar AM, DVI, TM, VM, FM, EM un IZM. - 22.02.2022. tika saņemti minēto institūciju atzinumi. MK noteikumu projekts tika precizēts ņemot vērā 69 izteiktus iebildumus un priekšlikumus, neoficiāli saskaņots ar atzinumu sniedzējiem un 31.03.2022. nosūtīts atkārtotai oficiālai saskaņošanai ar attiecīgām institūcijām. Tuvākajā laikā pēc MK noteikumu projekta saskaņošanas tas tiks iesniegts VK virzībai uz valdības sēdi. - VP: 21.06.2022. MK noteikumi “Apsardzes darbības reģistrācijas noteikumi un prasības apsardzes vadības centram” pieņemti Ministru kabinetā un 01.07.2022. tie stājušies spēkā. <p>Reģistrs tiek ieviests pa moduļiem, sākot ar apsardzes komersantu un apsargu reģistrāciju sistēmā.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
				atbildīgās institūcijas IeM, VP	
1.10.	<p>Izvērtēt iespēju noteikt apsardzes komersantiem arī fiziskajā apsardzē izmantot apsardzes vadības centru.</p> <p>DR: Izvērtēt prasības par obligātu apsardzes vadības centra izmantošanu fiziskajā apsardzē ietekmi uz valsts iekšējo kārtību un drošību un uzņēmējdarbības vidi un brīvu konkurenci.</p> <p>RR: Sagatavots novērtējums.</p>	<p>Īstenojot šādu obligāto prasību tehniskajā apsardzē, tās mērķis bija definēt tehniskās apsardzes tehniskās prasības, šīs prasības standartizēt un ieviest, taču prasības izpildes obligātuma papildus ieguvums bija negodīgu tehniskās apsardzes komersantu aiziešana no tirgus, jo tās ieviešana prasīja finansiālu ieguldījumu veikšanu. Ievērojot šo papildus ieguvumu, pirms šāda prasība tiek noteikta kā obligāta fiziskajā apsardzē, nepieciešams veikt izvērtējumu, kā šādas obligātās prasības uzstādīšana ietekmētu sabiedrisko kārtību un drošību, uzņēmējdarbības vidi un brīvu konkurenci.</p>	30.12.2022.	<p>IeM, EM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas DNKA, KP</p>	Izpilde nav uzsākta
2. rīcības virziens – Nedeklarēta nodarbinātība un neuzrādīta darba samaksa					
2.1.	<p>Mazināt iespējas pretlikumīgai bezdarbnieka statusa izmantošanai, pieļaujot risku, ka vienlaicīgi ar bezdarbnieka pabalstu personas var saņemt grāmatvedībā neuzskatītu atalgojumu (“aplokšņu” algas).</p> <p>DR: 1.Izvērtēt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, kas atturētu fiziskās personas pretlikumīgi izmantot bezdarbnieka pabalstus, vienlaicīgi saņemot “aplokšņu algas”.</p>	<p>“Aplokšņu algu” maksāšana rada iespējas bezdarbnieka statusā esošām personām vienlaicīgi saņemt gan bezdarbnieka pabalstu, gan atlīdzību par veiktu darbu, kas netiek uzskaitīta grāmatvedībā. Pašreizējā noteiktā atbildība paredz atbildību “aplokšņu algu” maksātājiem, taču neparedz atbildību fiziskām personām par pretlikumīgi saņemtu bezdarbnieku pabalstu, vienlaicīgi esot nelegāli nodarbinātam un saņemot</p>	30.12.2022.	<p>LM, NVA</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>LM: konstatējot, ka bezdarbnieks strādā nedeklarēti, tiek pārtraukts bezdarbnieka statuss, līdz ar to bezdarbnieks zaudē gan bezdarbnieka pabalstu, gan pašvaldības sociālo palīdzību, kuras saņemšanas priekšnoteikums ir reģistrācija NVA, kā arī iespēju iesaistīties NVA īstenotajos pasākumos. Papildus analīze tiks veikta par to, vai ir iespējams vai nepieciešams noteikt periodu, cik ilgi persona ir strādājusi nedeklarēti, lai, iespējams, īstenotu piedziņu par nedeklarētās nodarbinātības periodā neatbilstoši sniegto un izmaksāto atbalstu.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>RR: 1.Sagatavots novērtējums par iespējamajiem grozījumiem normatīvajos aktos.</p> <p>DR: 2.Izvērtēt iespējamo atbildību fiziskām personām par "aplokšņu algu" saņemšanu.</p> <p>RR: 2.Sagatavots novērtējums par iespējamajiem grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>atlīdzību "aplokšņu algu" veidā gan Latvijā, gan citās valstīs izceļojot. Tādēļ nepieciešams izvērtēt iespēju noteikt administratīvo atbildību arī fiziskām personām par algas saņemšanu aploksnē. Turklāt konstatējot, ka bezdarbnieks saņem "aplokšņu algu", tiek zaudēti arī citi bezdarbniekam piešķirtie atbalsti, piemēram, kvalifikācijas ieguve, stipendijas, finanšu atlīdzība transporta izdevumu segšanai u.c.</p>	<p>30.12.2022.</p>	<p>FM, VID, VDI, TM</p> <p>VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, LM, TM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: uzsākts pasākuma izvērtēšanas process.</p>
2.2.	<p>Mazināt darba ienākumu izmaksas, kas veiktas neieturot nodokļus ("aplokšņu algas"), īstenojot mērķtiecīgus nodokļu administrēšanas pasākumus "aplokšņu algu" ierobežošanai.</p> <p>DR: VID veikto pārbaužu un kontroles pasākumu uzlabošana stratēģiskā riska "Darba ienākumu izmaksa, neieturot nodokļus ("aplokšņu algas")" mazināšanai, VID analītiskās kapacitātes stiprināšana, labprātīgu nodokļu nomaksu veicinošo pasākumu pilnveidošana.</p> <p>RR: Samazinājies nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars vispārējā nodokļu režīmā strādājošajiem komercsektorā, %</p>	<p>VID prioritāte ēnu ekonomikas mazināšanā laika periodā 2021.–2022. gadā ir mazināt stratēģisko risku "Darba ienākumu izmaksa, neieturot nodokļus ("aplokšņu algas")", nodrošinot savstarpēji saistītu pasākumu koordinētu vadību un īstenošanu.</p>	30.12.2022.	<p>VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Saistībā ar "aplokšņu algu" ierobežošanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veiktas 73 darba devēju tematiskās pārbaudes, par konstatētajiem pārkāpumiem 18 gadījumos piemērots naudas sods 14,7 tūkst. <i>euro</i>. Darba devēju tematisko pārbauhu laikā 35 nodokļu maksātāji (NM) paši ir novērsuši konstatētos pārkāpumus un iemaksai budžetā papildus ir deklarējuši VSAOI un IIN 149,7 tūkst. <i>euro</i> apmērā; - veikti divi nodokļu auditi, papildus aprēķinot VSAOI un soda nauda 290,2 tūkst. <i>euro</i> apmērā un IIN un soda nauda 129,2 tūkst. <i>euro</i> apmērā; - 276 NM veicināšanas pasākumu ietvaros NM paši iemaksai budžetā papildus ir deklarējuši VSAOI un IIN 621,3 tūkst. <i>euro</i> apmērā; - 158 NM monitoringa laikā palielināja deklarējamās VSAOI un IIN 787,6 tūkst. <i>euro</i> apmērā; - par darba spēka nodokļu nenomaksāšanu uzsākti 13 kriminālprocesi un 21 kriminālprocess nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai. <p>Saskaņā ar VID pasākumu plānu "Aplokšņu algu" izmaksu samazināšanai 2021.-2022.gadam, lai uzsāktu Apsardzes nozares pilotprojektu, VID ir veicis apsardzes nozares izvērtējumu un noteicis nodokļu maksātāju uzvedības tipoloģijas, sadalot nodokļu maksātājus attiecīgos klasteros.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
					Lai plānotu mērķtiecīgus pasākumus apsardzes nozares NM un VID struktūrvienību ietvaros nodrošinātu saskaņotu un koordinētu turpmāko rīcību darbam ar šīs nozares NM, 08.03.2022. izveidota VID ekspertu grupa. Ekspertu grupa Risku vadības komitejas nodokļu jomā locekļiem komitejas 29.06.2022. sanāksmē prezentēja informāciju par apsardzes nozares pilotprojekta rezultātiem. 01.07.2022. aktualizēta Veicināšanas un kontroles procesa rokasgrāmata.
2.3.	<p>Pārskatīt esošo sodu praksi “aplokšņu algu” maksāšanas lietās un izvērtēt piemēroto sodu atbilstību nodarījumam.</p> <p>DR: Piemērotie sodi par “aplokšņu algu” izmaksu ir samērīgi ar nodarīto kaitējumu, audzinoši un atturoši.</p> <p>RR: Praksē piemēroto sodu izvērtējums, pamatojoties uz VID administratīvo sodu piemērošanas praksi.</p>	Sodam par nodarījumu ir jābūt atbilstošam nodarījuma rezultātā nodarītam kaitējumam un nodarījuma bīstamībai. Tas nozīmē, ka sodam jābūt reizē audzinošam un atturošam, motivējot arī citus sabiedrības locekļus ievērot likumu normas. Vienlaicīgi, sodam par nodarījumu ir jābūt līdzvērtīgam nodarījuma rezultātā gūtiem “labumiem”. Ir jānodrošina gan augsta iespēja atklāt nodarījumu, gan iespēja un risks atbilstoša soda saņemšanai	30.12.2022.	<p>VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Turpinās esošās prakses “aplokšņu algu” maksāšanas lietās analīze un informācijas iegūšana par piemērotajiem sodiem saistībā ar nodarījumu.</p>
2.4.	<p>Veicināt parādsaistību godīgu nomaksu.</p> <p>DR: Izvērtēt iespēju pārskatīt summu, no kuras nevar veikt piedziņu parādniekam un valsts iestādēm paplašināt tiesības būtiski pagarināt parāda nomaksas pagarināšanas/atlikšanas periodu.</p> <p>RR: Sagatavots novērtējums par iespējamajiem risinājumiem, grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	Nozīmīgs ēnu ekonomikas ietekmējošais faktors ir parādsaistības, proti, aptuveni katram desmitajam Latvijas iedzīvotājam ir grūtības laikus norēķināties par savām parādsaistībām, kas tiem izveidojušās pret valsti, privātajiem kredītētājiem vai preču un pakalpojumu sniedzējiem, tādējādi rodas risks, ka šie cilvēki vēlēšies saņemt algu aploksnē. Piemēram, biedrības “BASE” veiktajā pētījumā “Par iedzīvotāju parādsaistību apjomu un to potenciālo ietekmi uz aplokšņu algu izplatību Latvijā” norādīts, ka Uzturlīdzekļu garantijas fonda administrācijas dati liecina, ka no 41 tūkstoša parādnieku strādā tikai nepilni 9 tūkstoši, no kuriem 46 % saņem algu, kas mazāka par 430 euro (2020. gadā) Lai	30.06.2022.	<p>TM, FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>LM</p>	<p>Izpildīts</p> <p>TM ir izvērtējusi iespēju pārskatīt Civilprocesa likumā ietvertu deleģējumu attiecībā uz summu, no kuras nevar veikt piedziņu parādniekam. Izvērtējuma ietvaros atzīts, ka ēnu ekonomikas apkarošanai veicamo pasākumu kontekstā neregistrētas nodarbinātības (darbs bez darba līguma, algas daļas saņemšana “aplokšņu algas” formātā) cēloņi praksē ir dažādi, ne vienmēr (nav publiskas informācijas par to, cik gadījumos procentuāli) tie saistīti ar darbinieka vēlmi izvairīties no savu parādsaistību pildīšanas, un šāda sociāli-ekonomiska parādība ir kompleksi risināms jautājums. Proti, lai gan var piekrist, ka vairāku parādsaistību pastāvēšana vienlaikus vai nevēlēšanās nokārtot parādsaistības var tieši vai netieši veicināt personas interesi meklēt veidu, kādā slēpt savu faktisko ienākumu patieso apmēru vai slēpt savu mantu, nav iespējams veikt ticamu prognozi, kādā apjomā un vai vispār izmaiņas attiecībā uz parādniekam saglabājamo līdzekļu apmēriem varētu pozitīvi ietekmēt cīņu ar ēnu ekonomiku. Vērtējot CPL 594.pantā ietvertu regulējumu par pieļaujamo ieturējumu apmēru no parādnieka darba samaksas ēnu ekonomikas risku kontekstā,</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		<p>parādniekus atgrieztu legālajā darba tirgū, ir jārada iespēja legāli strādāt un ļaut vienoties ar kreditoru par parāda saprātīgu atmaksas grafiku, atstājot parādnieka rīcībā vismaz tik daudz līdzekļu, kas ļauj apmierināt elementāras vajadzības. Līdz ar to ir jāpārskata summa, no kuras nevar veikt piedziņu parādniekam un valsts iestādēm jāpaplašina tiesības būtiski pagarināt parāda nomaksas pagarināšanas/atlikšanas periodu, pretējā gadījumā tas turpinās stimulēt nelegālo darbu un aplokšņu algas darbspējīgu cilvēku vidū.</p>			<p>atzīstams, ka iemesls parādnieka vēlmei slēpt savu patieso ienākumu apmēru saistāms ar apstākli, ka piedziņai nepakļaujamā summa ir piesaistīta minimālajai mēneša darba algai, proti, ir izteikta konkrētas summas apmērā. Šāds modelis, kas vispār liedz iespēju veikt piedziņu no ienākumiem, ja tie nepārsniedz kādu konkrētu likumā noteiktu apmēru, pats par sevi var veicināt situāciju, kad pēc saistību rašanās vai izpildu lietvedības uzsākšanas parādniekam izmaksājamā darba atlīdzība (pēc parādnieka tiešas iniciatīvas) tiek oficiāli noformēta minimālās darba algas (vai jebkuras citas summas, kas likumā tieši noteikta kā piedziņai nepakļaujama) apmērā, darbiniekam un darba devējam vienojoties par oficiālās un neoficiālās algas daļu.</p> <p>Minēto risku mazināšanai norit darbs pie konceptuāli jauna veicamo ieturējumu apmēra aprēķināšanas modeļa ieviešanas, atsakoties no prasības par kādas parādniekam obligāti saglabājamās (ne aizskaramas) summas apmēru, veicot ieturējumus, tai skaitā pieļaujot vērst piedziņu arī uz parādnieka darba samaksu, ja tā ir līdzvērtīga ar vai nepārsniedz valstī noteiktās minimālās darba algas apmēru. Atbilstoši plānotajam, gadījumā ja parādniekam izmaksājamās darba samaksas vai tai pielīdzināto maksājumu apmērs nepārsniedz vienu valstī noteiktās minimālās darba algas apmēru, ieturējumus pēc izpildu dokumentiem neatkarīgi no piedziņas veida būtu izdarāms līdz piedzenamā parāda dzēšanai 10 procentu apmērā.</p> <p>Ieviešot šo kārtību, paredzami ieguvumi gan parādniekam, gan piedzinējiem. Parādniekam salīdzinājumā ar šobrīd spēkā esošo regulējumu vairāk naudas līdzekļu tiks saglabāti uzturlīdzekļu piedziņas lietās, lietās piedzenot zaudējumus vai kompensāciju sakarā ar personisku aizskārumu, kura rezultātā radies sakropļojums vai cits veselības bojājums vai iestājusies personas nāve, vai kompensāciju par kaitējumu, kas radīts ar noziedzīgu nodarījumu vai administratīvu pārkāpumu, izpildot administratīvā pārkāpuma procesā pieņemtos nolēmumus. Līdz ar to parādnieks būs motivēts iegūt legālus ienākumus un fiktīvi nesamazināt savu oficiālo ienākumu apmēru. Tāpat ieguvums no šādiem ieturējumiem būs valsts un pašvaldības budžetam.</p> <p>Izstrādātais modelis, tostarp, nepieciešamie grozījumi CPL, tuvākajā laikā plānots apspriest CPL grozījumu izstrādei izveidotajā pastāvīgajā darba grupā (prognozējams, ka septembra laikā) pēc kā secīgi tie tiks virzīti tālāk pieņemšanai likumā noteiktā kārtībā.</p>
2.5.	Informatīvo pasākumu īstenošana “aplokšņu algu” riska mazināšanai.	Covid-19 pandēmija skāra lielu sabiedrības daļu tieši, tai liedzot iespēju strādāt un saņemt par to atalgojumu slimības norises laikā. Arī valdības	30.12.2022.	FM, VID	<p>Izpilde turpinās</p> <p>FM pārstāvji piedalījās sabiedrības informēšanas pasākumos:</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>DR: Īstenot informatīvos pasākumus par “aplokšņu algu” maksāšanas negatīvajām sekām. Informatīvo pasākumu ietvaros uzrunāt gan “aplokšņu algu” maksātājus, gan tās saņēmējus, tādējādi veicinot sabiedrības izpratni par sekām, kādas rada nodokļu nemaksāšana.</p> <p>RR: Sabiedrība ir informēta par negatīvajām sekām, kādas rada algas saņemšana aploksnē.</p>	<p>pieņemtie tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas ierobežojumi infekcijas izplatības mazināšanai skāra ļoti daudzus uzņēmumus un to nodarbinātos, radot negatīvas finansiālas sekas, taču valsts atbalsts bija pieejams vien tiem finansiālajās grūtībās nonākušajiem uzņēmumiem, kas bija godīgi maksājuši nodokļus un to darbiniekiem, par kuriem bija maksāti nodokļi.</p> <p>Ņemot vērā to, ka “aplokšņu algu” maksāšanā ir divas tieši iesaistītas puses, t.i., aplokšņu algas maksātājs un tās saņēmējs, vairo izpratni nepieciešams abām pusēm. Veicot informatīvos pasākumus, jāpievērš uzmanību nozarēm, kurās “aplokšņu algu” īpatsvars ir būtisks. Jāuzsver Covid-19 krīzē pierādītais, proti, krīzes situācijā var nonākt ikviens, taču valsts grūtā brīdī palīdzēs tikai tiem, kas ikdienā ir bijuši godīgi pret valsti.</p>		<p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>NVO, LBAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 2022.gada 16.maijā – LTRK organizētajā ikgadējā Ēnu ekonomikas konferencē. FM parlamentārais sekretārs diskutēja par Ēnu ekonomikas, “aplokšņu algu” un nodokļu politikas jautājumiem; - 2022.gada 13.maijā – Latvijas Būvuzņēmēju partnerības organizētajā diskusijā “Ēnu ekonomikas būvniecības nozarē situācijas novērtējums”. Ēnu ekonomikas ierobežošanas koordinācijas departamenta direktors sniedza informāciju par Ēnu ekonomikas ierobežošanās plānā noteiktiem uzdevumiem būvniecības jomā; - 2022.gada 25.maijā – Latvijas Brīvo arodbiedrību konferencē "Ēnu ekonomika: izaicinājumi un risinājumi sociālā dialoga kontekstā". Ēnu ekonomikas ierobežošanas koordinācijas departamenta direktors sniedza prezentāciju par tēmu “Valsts instrumenti Ēnu ekonomikas ierobežošanai. Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāns”; - 2022.gada 8.jūnijā – Veselības ministrijas sanāksme par sadarbības memorandu Ēnu ekonomikas un korupcijas apkarošanai veselības nozarē. Ēnu ekonomikas ierobežošanas koordinācijas departamenta direktors sniedza informāciju par Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāna pasākumiem veselības nozarē.
2.6.	<p>Izsniegto uzturēšanas atļauju izmantošana VID nodokļu administrēšanas pasākumiem.</p> <p>DR: VID pilnveido PMLP datu izmantošanu risku analizē un nodokļu administrēšanas pasākumos. Uzlabot PMLP un VID datu apmaiņas procesu.</p> <p>RR: Izmantojot PMLP datus, VID veikto nodokļu administrēšanas pasākumu rezultātā konstatētie pārkāpumi.</p>	<p>VID analītiskā darbā izmantot PMLP datu sistēmā esošo informāciju par ārvalstniekiem izsniegtām uzturēšanās atļaujām, analizējot pret deklarēto nostrādātā laiku un deklarētā atalgojuma atbilstību un lietderīgumu uzturēties Latvijā.</p> <p>Ņemot vērā to, ka šobrīd tieši nodarbinātībai izsniegto vīzu skaits prevalē pār uzturēšanās atļauju skaitu būtu svarīgi pārbaudīt tos ārzemniekus, kuri Latvijā saistībā ar nodarbinātību saņēmuši gan uzturēšanās atļauju, gan vīzu. Uzsākot vīzu turētāju pārbaudes, VID būtu jāizvērtē nodarbinātības</p>	Pastāvīgi	<p>VID, PMLP</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, IeM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>PMLP: Informācija par personām, kurām izsniegta vīza un uzturēšanās atļauja ar tiesībām uz nodarbinātību, ir iekļauta PMLP pārziņā esošajā Darba atļauju reģistrā (tajā ir pieejama statistikas pārskata veidošanas funkcionalitāte), kura izmantošanas iespēja nodrošināta saskaņā ar 02.12.2013. noslēgtu starpresoru vienošanos starp PMLP un VID.</p> <p>Uzsākot vīzu turētāju pārbaudes, PMLP ierosina VID izvērtēt nodarbinātības pamatu un sākotnēji uzraudzīt, piemēram, personas, kas nodarbinātas uz darba līguma pamata, vēlākā laika posmā iekļaujot pārbaudēs arī personas, kas veic darbu uz uzņēmuma līguma pamata.</p> <p>2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā no VID nav saņemts pieprasījums paplašināt ārzemnieku pārbaudi PMLP informācijas sistēmās.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		<p>pamatu un sākotnēji uzraudzīt, piemēram, personas, kas nodarbinātas uz darba līguma pamata, bet vēlāk pārbaudīt arī personas, kas veic darbu uz uzņēmuma līguma pamata.</p>			
2.7.	<p>Efektīvizēt pasākumus, kas vērsti uz ārzemnieku piesaisti nodarbinātības jomā un sadarbību starp iestādēm to kontrolē.</p> <p>DR: Izvērtēt nepieciešamos tiesiskos aspektus attiecībā uz kontroles mehānisma efektīvizēšanu attiecībā uz ārzemnieku nodarbinātības jomu un sagatavot attiecīgo normatīvo aktu grozījumu projektus. Izvērtēt iestāžu esošo sadarbību un pilnveidot vienotas kontroles sistēmas pamatprincipus un mehānismu.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos un izstrādāti normatīvo aktu grozījumu projekti.</p>	<p>Nepieciešams pilnveidot tiesiskos un praktiskos aspektus attiecībā uz ārzemnieku piesaisti nodarbinātības jomā, jo ārzemnieku nelegālās nodarbinātības risks saglabājas augstā līmenī. Vienotas kontroles sistēmas efektīvizēšana no sākumposma, kad tiek izsniegta atļauja ārzemnieku nodarbināt Latvijā līdz kontroles pasākumu nodarbinātības jomā un cieša sadarbība starp iestādēm veicinās leģitīmu nodarbinātību Latvijā</p>	30.12.2022.	<p>IeM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>ĀM, LM, FM, EM, PMLP, VRS, VDD, VDI, VID, BVKB</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VRS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sadarbībā ar VDI 2022.gada 2.februārī noslēgta starpresoru vienošanās Nr.25 "Par sadarbību nodarbinātības kontroles jautājumos". Vienošanās nosaka veidu un kārtību, kādā Puses sadarbojas kopīgu nodarbinātības kontroles pasākumu plānošanā un realizēšanā, savstarpējo profesionālo konsultāciju, palīdzības, pieredzes un informācijas apmaiņas jomā, ar mērķi VDI novērst darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzību regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus, VRS – ārzemnieku uzturēšanās un nodarbinātības regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus; 2) izstrādāts iekšējais rīkojumu dokuments, kas nosaka kārtību Valsts robežsardzes struktūrvienībām, lai realizētu starpresoru vienošanā Nr.25 "Par sadarbību nodarbinātības kontroles jautājumos" izpildi; 3) sagatavota un iesniegta Labklājības ministrijai informācija par nodarbinātības kontroles rezultātiem 2021.gadā, kā arī informācija par pārkāpumiem nodarbinātības jomā. <p>PMLP:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2021.gadā izstrādāts likumprojekts "Imigrācijas likums", kas 2021.gada 16.decembrī pieņemts Saeimā pirmajā lasījumā; 2) 2022.gada 2.jūnijā pieņemts likums "Grozījumi Imigrācijas likumā", kas paredz iespēju izsniegt ilgtermiņa vīzu attālinātā darba veicējiem, kas nodarbināti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētā uzņēmumā vai veic pašnodarbinātas personas aktivitātes šādā valstī; 3) 2022.gada 1.ceturksnī Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma ietvaros pieņemts normu kopums, kas būtiski samazina Ukrainas civiliedzīvotāju iespējamu nelegālas nodarbinātības risku. <p>VDD sniedza nepieciešamo informāciju, atbalstu un piedalījās starpinstitūciju darba grupās, lai pilnveidotu ārzemnieku piesaisti nodarbinātības jomā un sadarbību starp iestādēm to kontrolē.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
2.8.	<p>Ierobežot neregistrētu nodarbinātību augļkopības un dārzenkopības nozarē.</p> <p>DR: VID izmanto LAD informāciju risku analizē un nodokļu administrēšanas pasākumos.</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti.</p>	<p>Augļkopības un dārzenkopības nozarē sezonālu darbu veikšanai tiek nolīgti papildu darbinieki, kas vienlaicīgi var atrasties arī bezdarbnieku statusā, ārvalsts personas u.c., kuru nodarbinātība netiek atbilstoši reģistrēta.</p> <p>Tādēļ ir jāveic pastiprināti kontroles pasākumi tieši tajās augļkopības un dārzenkopības saimniecībās, kas nav reģistrējušas sezonas laukstrādniekus LAD Informācijas sistēmā, kā arī nav sniegušas ziņas VID, ka nodarbina strādniekus vispārējā darbaspēka nodokļu režīmā.</p>	30.12.2022.	<p>VID, VDI</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>ZM, FM, LAD</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>ZM un LAD, kā līdzatbildīgās institūcijas savas kompetences ietvaros ir izpildījušas Ēnu ekonomikas ierobežošanas plāna pasākumu Nr.2.8. "Ierobežot neregistrētu nodarbinātību augļkopības un dārzenkopības nozarē". Informējam, ka 2022.gada 15.februārī LAD bija tikšanās ar VID pārstāvjiem, kuras laikā abas puses vienojās par informācijas apmaiņu, šī pasākuma izpildē. Atbilstoši VID pieprasījumam LAD 24.02.2022. ir nosūtījis informāciju par lauksaimniekiem, kuru 2021.gadā deklarētas un apsaimniekotās ogu, augļu un dārzeņu platības pārsniedz 2,00 ha, lai VID varētu veikt nepieciešamos kontroles pasākumus. Puses arī vienojās, ka nepieciešamības gadījumā LAD sniegs papildus informāciju atbilstoši VID pieprasījumam.</p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 25.marta noteikumu Nr.166 "Noteikumi par LAD informācijas sistēmu sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanas nodrošināšanai" (17.punktu LAD atbilstoši normatīvajiem aktiem par vienoto zemkopības nozares informācijas sistēmu nodrošina VID, VDI un Valsts robežsardzei autorizētu pieeju informācijas sistēmai. Saskaņā ar MK noteikumu Nr.166 18.punktu Lauku atbalsta dienests nodrošina VDI (izmantojot lauksaimnieka nosaukumu vai reģistrācijas numuru) piekļuvi informācijas sistēmas datiem par lauksaimnieka nodarbināto sezonas laukstrādnieku (vārds, uzvārds, personas kods, ienākuma gūšanas diena, starp lauksaimnieku un sezonas laukstrādnieku noslēgtā līguma veids (rakstveidā noslēgts darba līgums, rakstveidā noslēgts uzņēmuma līgums vai mutvārdos noslēgts uzņēmuma līgums)), kā arī laiku (dienu, stunda, minūtes), kad minētās ziņas lauksaimnieks ir ievadījis informācijas sistēmā. Savukārt saskaņā ar MK noteikumu Nr.166 20.punktu VID, VDI un Valsts robežsardzei saskaņā ar normatīvajiem aktiem par vienoto zemkopības nozares informācijas sistēmu ir tiesības pieprasīt papildu informāciju par lauksaimniekiem un sezonas laukstrādniekiem.</p> <p>VDI: Saskaņā ar plānā noteikto uzdevumu VDI 2021.gadā ir veikusi 114 apsekojumus augļkopības un dārzenkopības nozarē par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu. Pārbaudes gaitā konstatēti 129 pārkāpumi attiecībā uz normatīvo aktu prasību ievērošanu. VDI ir izsniegusi rīkojumus darba devējiem ar norādi novērst konstatētos pārkāpumus. Pārbaužu laikā ir konstatētas arī 18 personu nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma. Par darbinieku nodarbināšanu bez rakstveida darba līguma piemēroti administratīvie naudas sodi.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
					<p>VID: 15.02.2022 notika attālinātā sanāksme ar Lauku atbalsta dienestu, kurā panākta vienošanās par saņemamo informāciju, lai veiksmīgi izpildītu ĒEIP noteikto uzdevumu "Ierobežot neregistrētu nodarbinātību augļkopības un dārzenkopības nozarē". Turpināsies darbs ar informāciju par nodokļu maksātāju – augļu, ogu, dārzeņu un citu augu audzētāju, kuru Lauku atbalsta dienestā 2021.gadā reģistrētās platības pārsniedz 2 ha, ienākumus saņēmušajiem darba ņēmējiem par 2021.gadu.</p> <p>LM/VDI: Ņemot vērā, ka sezonas laukstrādnieku nodokļu maksātājs ir nodarbinātais lauksaimniecības sezonas darbos no 1.aprīļa līdz 30.novembrim. Informācija par veiktajiem kontroles pasākumiem tiks apkopota pēc sezonas noslēguma.</p>
3. rīcības virziens – Neuzskaitīti darījumi un nelegāla preču aprīte					
3.1.	<p>Veicināt informācijas apmaiņu un valsts iestāžu savstarpējo sadarbību zemes dzīļu resursu ieguves atbilstības nodrošināšanai.</p> <p>DR: Izvērtēt iestāžu esošo sadarbību un izvērtēt iespējas to paplašināt.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par iespējām pilnveidot sadarbību un parakstīti iestāžu sadarbības memorandi.</p>	<p>Nepieciešams pilnveidot kontrolējošo iestāžu sadarbību informācijas apmaiņā un kopēju kontroles pasākumu īstenošanā. Katrai iestādei savas kompetences ietvaros jākoordinē darbības ar citām saistītām iestādēm un jāinformē tās par konstatētajiem riskiem, kas ir citas iestādes kompetencē. Piemēram, VVD jānodrošina kontroli par faktiski iegūtajiem no karjera derīgo izrakteņu apjomiem; VID jāpārbauda dokumentus par karjera produkcijas realizācijas apjomiem – katras institūcijas iegūtie dati jāsalīdzina savā starpā.</p>	30.12.2022.	<p>VVD, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VARAM, FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Uz VVD 03.08.2021. aicinājuma pamata ir izveidota VVD un VID darba grupa par datu apmaiņas uzlabošanu DRN administrēšanas jomā. 2021.gada septembra-novembra periodā ir organizēta darba grupas sanāksme un viedokļu apmaiņa informācijas aprītes veicināšanai. 2022.gadā turpinās darbs pie sadarbības uzlabošanas un paplašināšanas</p> <p>Uzsākta priekšlikumu sagatavošana par esošo MK noteikumu Nr.404 1. un 6.pielikuma integrēšanas/apvienošanas iespējām. 1.pielikuma un 6.pielikuma konsolidācija DRN aprēķina datu iesniegšanai pilnā apjomā vienuviet ne tikai mazinātu administratīvo slogu, bet sekmētu efektīvāku DRN administrēšanu, ņemot vērā VVD un VID noteiktās funkcijas.</p> <p>VVD un VID ir vienojušies par to, ka VVD regulāri sagatavos dabas resursu ieguvēju un izmantotāju problemātisko objektu un operatoru sarakstu, pastiprinot VID kontroles pasākumu plānošanu zemes dzīļu jomā</p>
3.2.	<p>Mazināt atradnēs iegūto derīgo izrakteņu vai būvniecības procesā iegūto dabas resursu realizāciju saimnieciskajā darbībā, neuzskaitot</p>	<p>Derīgo izrakteņu aprītē ir iesaistīti zemes dzīļu izmantotāji, pārvadātāji un būvnieki. Lai derīgos izrakteņus varētu iegūt, ir jāsaņem VVD izsniegta licence, Dabas resursu lietošanas atļauja vai</p>	30.12.2022.	<p>VARAM, FM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VVD: DR1: tiks sagatavoti priekšlikumi VARAM par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos saistībā ar dabas resursu un minerālmateriālu pārvadāšanas kontroli</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>to apjomu un nesamaksājot noteikto DRN.</p> <p>DR: 1.Normatīvajos aktos noteikta obligātā prasība kravu autopārvadātājiem, kuri komercpakalpojuma ietvaros pārvadā preci/materiālus, kam tiek uzrēķināts DRN, noformēt papīra vai elektroniskā formātā pavadzīmi katrai kravai, ko autovadītājs var uzrādīt kompetentās iestādes likumīgajam pārstāvim. Pavadzīmē ir jānorāda kravas pārvadājuma datums, materiāla izcelsmes vieta, kravas saņēmējs un adrese.</p> <p>2.Normatīvajos aktos atbilstošā kārtībā ir paredzētas tiesības noteiktām VVD amatpersonām nepieciešamības gadījumā izdarīt kontroles pirkumu, lai pārliecinātos par darījumiem ar dabas resursiem, kuri ir iegūti nelikumīgi vai par tiem netiek maksāts DRN</p> <p>RR: Sadarbojoties kompetentajām iestādēm sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos.</p>	<p>pašvaldības atļauja. VVD veic darbības kontroli atradnēs. Būvniecību var veikt, pamatojoties uz būvvaldē akceptētu būvatļauju vai būvniecības ieceri, un to veic pats īpašnieks vai piesaistot reģistrētu būvnieku. Būvniecības procesu kontrolē būvvalde. Savukārt pārvadātājs, kuram ir transports un atbilstošas autovadītāja tiesības, pakalpojumus sniedz bez speciālām prasībām. Izmantojot iespēju, ka derīgo izrakteņu vai minerālmateriālu pārvadāšanai nav noteikta nepieciešamība reģistrēties vai saņemt atļauju, kā arī nav obligāti nepieciešami kravas pārvadājumu apliecinājoši dokumenti (ieguves vieta, pārvadātājs, piegādes adrese u.c.) katras kravas pārvadājumam, pārvadātājs var nekontrolēti pārvadāt arī nelegāli iegūtus derīgos izrakteņus. Faktiski pārvadātāji arī ir tie, kas ievieto sludinājumus un piedāvā piegādāt minerālmateriālus par atlīdzību, un atkarībā no pieprasījuma vienojas ar derīgo izrakteņu ieguvējiem vai būves īpašniekiem par iegūto dabas resursu slēptu iegādi.</p> <p>VVD kompetencē nav pārbaudīt šādos sludinājumos ievietotās informācijas patiesumu ar kontroles pirkuma palīdzību. Par to var pārliecināties tikai sadarbojoties ar VID amatpersonām. Tomēr tas neļauj valsts vides inspektoriem būt pietiekoši operatīviem</p>		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VVD, VP, VID, SM</p>	<p>DR2: tiks izvērtētas iespējas un apsvērta organizatoriskā kārtība kontroles pirkumu veikšanai sadarbībā ar VID. Sadarbības paplašināšana tiks izvērtēta izveidotās VVD un VID darba grupas ietvaros.</p> <p>DR1: VVD un VP Autotransporta uzraudzības nodaļas pārstāvji uzsākuši diskusijas par sadarbības iespējām kopīgi kontrolēt minerālmateriālu pārvadājumus. Plānots uzsākt pārrunas par kopīgu kontroles pasākumu organizēšanu, tai skaitā, operatīvu rīcību prettiesiskas derīgo izrakteņu ieguves/transportēšanas gadījumos un par tam nepieciešamajām izmaiņām kravu pārvadājumu un/vai zemes dzīļu jomas normatīvajos aktos,</p> <p>DR: 2. VVD un VID ir uzsākuši diskusijas par tiesībām un iespējām veikt kontroles pirkumus.</p> <p>VP: VP sadarbībā ar VVD plānota kopīga derīgo izrakteņu autopārvadājumu kontrole, kā arī diskutēts ar VVD, par nepieciešamību organizēt sanāksmi par šī uzdevuma izpildes konkrētu darbību plānošanu.</p> <p>ZM: Ēnu ekonomikas faktori un to potenciālie risinājumi tiks ņemti vērā ZM valdījumā esošo derīgo izrakteņu ilgtermiņa apsaimniekošanas plāna ietvaros. Plāns tiks sagatavots līdz šī gada beigām.</p> <p>VARAM: Izvērtē nepieciešamību izveidot darba grupu, ņemot vērā, ka uzdevums skar vairāku institūciju kompetenci.</p>
	<p>DR: 3. Uz pieejamo satelītattēlu robotizētas salīdzināšanas metodes pamata ieviests zemes virsmas reljefa izmaiņu attālināts monitorings, kas ļaus</p>	<p>Lai varētu vizuāli sekot līdzi notiekošām reljefa izmaiņām visā Latvijas teritorijā un atklāt faktus, kas liecina par iespējamu derīgo izrakteņu ieguvu, VVD pieejamie</p>	30.12.2022.	VARAM	<p>VARAM:</p> <p>DR:3 2.ceturksnī ir uzsākts darbs pie testa objekta satelītattēlu analīzes un veicamo lauku darbu plānošanas.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>sistēmiski un laicīgi atklāt iespējamās zemes dziļu izmantošanas pārkāpumus, tai skaitā nelikumīgi iegūto derīgo izrakteņu iesaistīšanu saimnieciskajā darbībā.</p> <p>RR: Aprobēšanai ieviests zemes virsmas reljefa izmaiņu attālināta monitoringa prototips, kas ļautu laicīgi atklāt un novērst nelegālus zemes dziļu izmantošanas un dabas resursu lietošanas gadījumus, lai izveidotu informācijas sistēmu zemes pielietojuma izmaiņu kartogrāfiskās bāzes veidošanai.</p>	<p>kartogrāfiskie dati, ar kuriem var strādāt, ir publiski pieejamais LĢIA karšu pārļūks. Karšu pārļūkā pieejamās ortofoto kartes ir ar vairāku gadu nobīdi, kas ļauj tikai konstatēt ilgāku laiku atpakaļ notikušas aktivitātes. Bez tam šo procesu monitorings fiziski iespējams tikai izlases veidā, ja VVD ir saņēmis konkrētu informāciju vai pieteikumu. Vispārīgs Latvijas teritorijas reljefa izmaiņu monitorings netiek veikts. Tādējādi nav iespējama pilnvērtīga un operatīva kontrole, kas aptvertu visu Latvijas teritoriju. Plānota kontrole tiek veikta tikai zināmajās atradnēs, kuru izmantošanai izsniegta atļauja vai licence.</p>		<p>Līdz- atbildīgās institūcijas VVD, LVGMC, TM, ZM, LĢIA</p>	<p>VVD: DR:3. 01.03.2022. uzsākta projekta "Uz Sentinel datiem balstīts pakalpojums zemes dziļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai" īstenošana. Projektu plānots pabeigt 28.02.2023.</p> <p>Ir sagatavoti un vadošajam partnerim iesniegti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietotāja prasības izstrādes produktam - Testēšanas plāns. <p>Ir sagatavoti dati par testa objektiem.</p>
3.3.	<p>Nodrošināt atbilstošu kontroles vidi zemes dziļu atradnēs izmantoto resursu izmantošanā būvniecībā.</p> <p>DR: 1.Ieviesta obligāta prasība būvniecības gaitā iegūtās un pārvietotas augsnes, grunts vai derīgo izrakteņu apjoma klasificēšanai pa dabas resursu veidiem un reģistrēšanai Būvniecības informācijas sistēmā, norādot tā apjomu, transportēšanas laiku un piegādes adresi, ja tas tiek realizēts saimnieciskajā darbībā ārpus zemes īpašuma.</p> <p>2.Ieviesta obligāta prasība būvobjektu būvniecības gaitā izmantoto minerālmateriālu piegādes apjomu reģistrēt Būvniecības informācijas sistēmā, norādot katras piegādes apjomu un sastāvu, minerālmateriālu</p>	<p>Vēl joprojām pastāv augsts risks, kad zemes dziļu resursi tiek iegūti un realizēti nenoformējot karjera/atradnes dokumentus un atļaujas, bet "sakārtojot" dažāda veida būvatļaujas – zivju dīķu būvniecībai, noteku tīrīšanas, hidrotehniskajiem un zemes darbiem u.tml. Tādos gadījumos, kaut gan pēc fakta notiek zemes derīgo izrakteņu ieguve un pārdošana, pirmkārt, nav jāievēro karjeriem saistošas prasības (izpēte, licencēšana, ietekmes uz vidi novērtēšanas process, uzskaitē), otrkārt, tādu objektu kontroli veic attiecīgas pašvaldības būvvalde, bet VVD par tiem nav informēts. Veiktās izmaiņas normatīvajos aktos, lai ierobežotu šādas iespējas, kā piemēram, nosakot zemes dziļu izmantošanas licences saņemšanu, ja derīgo izrakteņu ieguve paredzēta vairāk nekā 10 000 m³, dīķa izveides</p>	30.12.2022.	<p>EM, VARAM, BVKB</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VARAM (DR1, DR2,DR3): VARAM sadarbībā ar VVD aicinās izvērtēt BIS funkcionalitāti, attiecīgi tiks sniegti priekšlikumi BVKB.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>izcelsmes vietu, derīgo izrakteņu ieguvēju vai minerālmateriālu sagatavotāju, piegādātāju un piegādes adresi (būvobjektu).</p> <p>3.Būvuzraugiem noteikts pienākums veikt kontroli par uzrādīto, no derīgo izrakteņu ieguves vietām piegādāto minerālmateriālu apjomu un veidu sakritību ar būvobjektā faktiski iestrādāto minerālmateriālu apjomu un veidu</p> <p>RR: Izvērtēti un sniegti priekšlikumi normatīvajiem aktiem minerālmateriālu izmantošanas uzraudzībai būvniecībā.</p>	(būvniecības) rezultātā iegūto un neuzrādīto derīgo izrakteņu realizācijas riskus nemazina.		VVD, LTRK	
3.4.	<p>Nelegālo atkritumu aprites ierobežošana.</p> <p>DR: 1.Veikt atkritumu apjoma un aprites plūsmas salīdzinājumu ar noteiktu komersantu finanšu plūsmu, identificējot neatbilstības un veicot attiecīgus kontroles pasākumus saistībā ar identificētiem riskiem.</p> <p>RR: 1.Kontroles pasākumu rezultāti.</p> <p>2.Izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos, nosakot ierobežojumus saņemt atļaujas atkritumu apsaimniekošanas jomā.</p> <p>RR: 2.Izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos.</p>	<p>Novērst iespējas atkritumu apsaimniekošanas jomā veikt atkritumu neregistrētu pārvadāšanu, uzglabāšanu un pārstrādi.</p> <p>Lai nodrošinātu godīgu konkurenci un augstus uzņēmējdarbības standartus atkritumu apsaimniekošanas jomā ir nepieciešams izvērtēt iespējamus grozījumus normatīvajos aktos, nosakot ierobežojumus saņemt atļaujas atkritumu apsaimniekošanas jomā komersantiem, kuru nodokļu parāda apmērs ir virs 150 <i>euro</i>, kuri divus gadus pirms atļaujas saņemšanas ir bijuši reģistrēti VID riska personu sarakstā, kā arī nosakot nosacījumus liegt atļaujas saņemšanu, ja pret komersantu ir sākusis kriminālprocess par noziedzīgiem nodarījumiem nodokļu vai muitas jomā.</p> <p>Attiecināt minētās prasības arī uz komersantiem, kuri vēlas kļūt par</p>	30.12.2022.	<p>VARAM, VVD</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VVD (DR1): 01.04.2022. mainīta VVD struktūra, izveidots Atkritumu aprites departaments, kura galvenajās funkcijās ietilps nodrošināt atkritumu plūsmu uzraudzību, nodrošināt metodisko vadību, veikt atbrīvojuma no dabas resursu nodokļu samaksas administrēšanu un veikt dabas resursu nodokļu maksātāju kontroli.</p> <p>Ņemot vērā ražotāju atbildības sistēmu iesniegtos pārskatus par darbību 2021.gadā (30.04.2022.) ir uzsākta atkritumu apjoma un aprites plūsmas salīdzinājums ar noteiktu komersantu finanšu plūsmu.</p> <p>VARAM: izstrādā likumprojektu "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā (21-TA-1794), kurā paredzēs noteikt gadījumus, kad VVD būs tiesīgs atteikt atļaujas izsniegšanu.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		<p>iepakojuma, videi kaitīgo preču atkritumu un nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekotājiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokli.</p> <p>Veikt VVD analītiskās kapacitātes stiprināšanu nelegālo atkritumu plūsmu mazināšanai un atkritumu reģenerācijas mērķu izpildes kontroles nodrošināšanai.</p>			
3.5.	<p>Uzskaites pilnveidošana darījumos, kuros tiek izmantoti maksājumu karšu POS termināli.</p> <p>DR: Izvērtēt iespējamus risinājumus, lai ierobežotu izvairīšanos no nodokļu nomaksas darījumos, kuros tiek izmantoti POS termināli.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas un sniegti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>Nodokļu maksātāji arvien biežāk izmanto mobilos POS terminālus, lai izvairītos no nodokļu nomaksas, nedeclarējot ieņēmumus, kas rodas, pieņemot maksājumu ar mobilo POS termināli, kuram piesaistīts ārvalstī atvērtais konts, par kuru informācija VID nav sniegta likumā noteiktajā kārtībā.</p> <p>Šobrīd likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta trešās daļas 9.punkts uzliek par pienākumu saimnieciskās darbības veicējiem sniegt informāciju VID par ārvalstīs atvērtajiem kontiem.</p> <p>Taču esošā informācija nav pietiekama, lai pietiekami efektīvi kontrolētu mobilos POS, kuriem piesaistīti ārvalstu konti.</p>	30.06.2022.	<p>FM, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FKTK, EM, LTRK</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: 03.05.2022. FM sniegti priekšlikumi nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos, lai pilnveidotu uzskaiti darījumos, kuros tiek izmantoti POS termināli.</p> <p>LM: Ir uzsākts darbs pie priekšlikumu un regulējuma izstrādes, 14.07.2022. plānota tikšanās ar FKTK un FM par VID priekšlikumiem.</p>
3.6.	<p>Novērst digitālo maksājumu sistēmas izmantošanu nekontrolētu un neuzskaitītu norēķinu veikšanai uzņēmējdarbībā.</p> <p>DR: Izvērtēt riskus un sniegt priekšlikumus, lai mazinātu maksājumu iestādes /elektroniskās naudas iestādes, kā, piemēram, <i>Paysera</i> maksājumu sistēmas izmantošanu nekontrolētu un neuzskaitītu norēķinu veikšanai uzņēmējdarbībā.</p>	<p>Arvien biežāk uzņēmumi izvēlas atvērt kontus digitālajās maksājumu pakalpojumu lietotnēs (<i>Revolut, Paysera, Transferwise</i> utml.). Pēc FICIL veiktajām izpētēm un novērojumiem, ir saskatāmi šo iestāžu trūkumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmās un iestāžu klientu izpētē atbilstoši "NILLTPFN likumā" noteiktajām prasībām. Nav pārliecības, ka šīs iestādes sniedz ziņojumus VID par</p>	30.06.2022.	<p>FM, FKTK</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID, LB, EM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: Uzsākta riska izvērtēšana un priekšlikumu sniegšana.</p> <p>31.03.2022. sagatavoti priekšlikumi uzskaites darījumu pilnveidošanai, kuros tiek izmantoti maksājumu karšu POS termināli. 03.05.2022. sniegti priekšlikumi Finanšu ministrijai.</p> <p>30.05.2022. tikšanās ar FM pārstāvjiem par VID sniegtajiem priekšlikumiem.</p> <p>30.06.2022. tikšanās ar Finanšu nozares asociācijas pārstāvjiem.</p> <p>Pēc tikšanās ar FM un Finanšu nozares asociāciju, VID 01.07.2022. sniedza informāciju FM uz papildus uzdotajiem jautājumiem.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>RR: Sagatavoti priekšlikumi par iespējamajiem risinājumiem, grozījumiem normatīvajos aktos.</p>	<p>savu klientu aizdomīgiem darījumiem attiecībā uz nodokļu nomaksu.</p>			
3.7.	<p>Mazināt iespējas un motivāciju organizētās noziedzības grupējumiem veidot un izmantot nelegālās cigarešu ražošanas iekārtas.</p> <p>DR: Izvērtēt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, nosakot gan cigarešu ražošanas iekārtu reģistrāciju, gan atbildību par nelegālo cigarešu ražošanas iekārtu nelikumīgu iegādi un glabāšanu</p> <p>RR: Sniegti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos par cigarešu ražošanas iekārtu reģistrāciju (EM), nelikumīgu iegādi un glabāšanu. (VID)</p>	<p>Nepieciešams aktualizēt jautājumu par nelegālo tabakas ražošanas iekārtu iegādi un glabāšanu un veikt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos ar mērķi mazināt iespējas un vēlmi organizētās noziedzības grupējumiem veidot nelegālās cigarešu ražotnes valstī.</p>	30.06.2022.	<p>EM, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, TM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: Tiek izstrādāts Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likuma grozījumu projekts un anotācija. Likumprojektā paredzēts noteikt aizliegumu uzglabāt, izmantot un pārvietot neregistrētas tabakas izstrādājumu un augu smēķēšanas produktu ražošanas iekārtas, kā arī noteikt atbildību par šī aizlieguma neievērošanu.</p> <p>EM: 08.07.2022. notika EM, FM un VID tikšanās, kurā tika panākta vienošanās, ka VID izstrādās un virzīs grozījumus Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā (turpmāk - Tabakas likums) arī par cigarešu ražošanas iekārtu reģistrāciju. Tiks paredzēts, ka VID nodrošinās attiecīgā reģistrācijas procesa ieviešanu, darbību un uzraudzību.</p>
3.8.	<p>Samazināt nelegālas izcelsmes degvielas apgrozījumu.</p> <p>DR: Sadarbībā ar nozares ekspertiem izvērtētas iespējas ierobežot nelegālas izcelsmes degvielas apriti, kā arī iespējamus veicamus pasākumus, lai ierobežotu no trešajām valstīm iebraucošo komerciālo transportlīdzekļu degvielas tvertnēs ievestās degvielas nonākšanu nelegālajā tirgū.</p> <p>Organizēta diskusija ar nozares asociācijām par iespējām ierobežot nelegālas izcelsmes degvielas apriti, kā arī izvērtēti koordinēti risinājumi visās</p>	<p>Saskaņā ar dažādām aplēsēm degvielas nelegālā tirgus apjoms Latvijā ir 10-20 % no ikgadējās legālās degvielas realizācijas apjoma. Tas nozīmē, ka tikai akcīzes nodokli vien valsts 2018.-2019. gadā nav iekasējusi ap 54-108 miljonus euro gadā dēļ degvielas nelegālā tirgus esamības.</p> <p>Viens no degvielas nelegālās aprites kanāliem ir tieši no Krievijas un Baltkrievijas iebraucošo komerciālo transportlīdzekļu degvielas tvertnēs ievestā degviela. Šādi ievestā degviela tiek lietota ne tikai konkrētā komerciālā transportlīdzekļa ekspluatācijā, bet</p>	30.12.2022.	<p>SM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID</p>	<p>Zaudēja aktualitāti</p> <p>SM: informē, ka 2021.gadā Baltijas valstīs degvielas ieviešanai ir noteiktas vienādas prasības. Trešo valstu autopārvadātājiem, iebraucot ES, no akcīzes nodokļa ir atbrīvota komerctransporta standarta degvielas tvertnēs esošā degviela. SM sadarbojoties ar VID Muitas pārvaldi, ir uzlabota situācija starptautisko autopārvadājumu kontroles jomā. (14.09.2021. SM, VID, VP kopīgā videokonferencē analizēja trešo valstu kravu pārvadājumu aktualitātes un starptautisko autopārvadājumu atļauju kontroles problēmjautājumus).</p> <p>Pašlaik SM vērtē turpmākās rīcības minētā uzdevuma izpildē, jo 2022.gadā ir būtiski mainījusies ģeopolitiskā situācija. ES un citu valstu ieviestās sankcijas pret Krieviju un Baltkrieviju, it īpaši š.g. pirmajā ceturksnī, sākoties karadarbībai, ir ietekmējušas kravu pārvadātājumus no šīm valstīm. Attiecīgi arī nelegālās degvielas jautājums šobrīd zaudē aktualitāti.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>Baltijas valstīs situācijas sakārtošanai transporta nozarē.</p> <p>RR: Sagatavots izvērtējums un iesniegti priekšlikumi turpmākai rīcībai.</p>	<p>pretlikumīgi tiek nolietā un realizēta Latvijas teritorijā.</p>			
3.9.	<p>Paaugstināt kontrabandas apkarošanas iespējas uz ES ārējās robežas.</p> <p>DR: Pilnveidot muitas kontroles procesu, izmantojot uz jaunākajām tehnoloģijām balstītu kontroles aprīkojumu un kontroles metodes. Attīstīt robežšķērsošanas vietu un muitas kontroles punktu infrastruktūru kontroles dienestu sadarbības stiprināšanai un kontroles procesa uzlabošanai. Turpināt datu analīzes un pārskatīšanu muitas jomā identificēšanas procesu automatizāciju</p> <p>RR: Kontroles pasākumu rezultāti</p>	<p>Lai nodrošinātu ātrāku un efektīvāku kontrabandas preču, t.sk., narkotiku, tabakas izstrādājumu un citu neatļautu preču, kas veido daļu ēnu ekonomikas, pārvietošanas pāri valsts robežai identificēšanu un atklāšanu, tādējādi nodrošinot Latvijas un visas ES finanšu interešu, sabiedrības drošuma un drošības aizsardzību, kā arī pozitīvi ietekmējot uzņēmējdarbības vidi, nepieciešams turpināt efektīvizēt muitas kontroles procesus, kā arī stiprināt kontroles dienestu sadarbību, mērķtiecīgi attīstot viedu infrastruktūru.</p> <p>Aizvien tiek atklāti jauni kontrabandas un sabiedrībai bīstamu un nedrošu preču ieviešanas gadījumi, kuru neatklāšana būtu nodarījusi ievērojamu kaitējumu valsts ekonomikai un cilvēku drošībai. 2020. gadā veikto muitas kontroles pasākumu (izņemto cigarešu un tabakas) rezultātā novērsti zaudējumi 11,48 milj. <i>euro</i> apmērā.</p>	Pastāvīgi	<p>VID</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FM</p>	<p>Izpile turpinās</p> <p>VID: 23.03.2022. apstiprināti iekšējie noteikumi Nr.10 "Muitas tehniskā aprīkojuma izmantošanas uzskaites kārtība, izmantojot Elektronisko muitas datu apstrādes sistēmu". Pamatojoties uz šiem noteikumiem ir uzlabojusies muitas tehniskā aprīkojuma uzskaites un izsekojamība par veiktajām darbībām ar muitas tehnisko aprīkojumu.</p> <p>Iegūti Liepājas ostas MKP, Ventspils ostas MKP, Silenes MKP, Pāternieku MKP un Terehovas MKP kravas rentgeniekārtu skenēšanas testa rezultāti, kas dod iespēju salīdzināt rentgena iekārtu skenētā attēla kvalitāti un nepieciešamības gadījumā uzdot rentgena uzturētājam veikt nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu attēla kvalitāti.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muitas fizisko kontroļu rezultativitāte ir 27,08 %. 2. Patērētājiem bīstamu preču ieviešanas aizliegumu skaits samazinājies par 58%, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu. 3. Izņemto narkotisko un psihotropo vielu daudzums (g) samazinājies 129 reizes, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu (pirms ekspertīzes veikšanas). 4. Kontrafaktu preču atklāšanas gadījumu skaits ir samazinājies par 58,9%, salīdzinot ar iepriekšējā gada 1.pusgadu. 5. Atklāti 15 skaidras naudas nedeklarēšanas gadījumi, kas ir par 400 % vairāk nekā iepriekšējā gada 1.pusgadā. 6. VID Muitas pārvaldes veikto kontroles pasākumu (izņemto cigarešu un tabakas) rezultātā novērstie zaudējumi ir 1 716 140,03 <i>euro</i>.
3.10.	<p>Zaļu lieltirgotavu un zaļu ražotāju savstarpējie līgumi par zaļu realizāciju.</p>	<p>Zaļu ražotāji neoficiālās sarunās ir norādījuši, ka zaļu lieltirgotavas uzstāda nepamatotas prasības (piemēram, lielas atlaides, neatbilstošs uzcenojums cenu veidošanā), lai ražotājs varētu savus</p>	30.12.2022.	<p>VM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpile turpinās</p> <p>VM: Izstrādāts likumprojekts "Grozījumi Farmācijas likumā", kurā ietverta prasības izpilde. Prasība tiek virzīta vienā grozījumu paketē ar izmaiņām</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>DR: Līgumu “caurspīdība”, kontrolēti atlaižu mehānismi.</p> <p>RR: Normatīvo aktu papildināšana ar līgumu kontroles mehānismu.</p>	<p>medikamentus izplatīt caur šīm lieltirgotavām. Īpaši tas attiecas uz lieltirgotavām ar lielajām aptieku ķēdēm. Šādu prasību realizācijas rezultātā, iespējams, paaugstina zāļu cenas, veidojas lieltirgotavas monopolstāvoklis konkrēta ražotāja zāļu izplatīšanā vai, gadījumos, kad ražotājs nevar vai negrib piekrist lieltirgotavas līgumam, veidojas situācija, kad ražotājs ir spiests aiziet no kompensējamo zāļu saraksta vai no tirgus.</p>		<p>NVD, ZVA, VI, KP</p>	<p>administratīvajos sodos, tāpēc projekts nosūtīts saskaņošanas Tieslietu ministrijas darba grupai.</p>
3.11.	<p>Mājas (istabas) dzīvnieku aprites izsekojamības pastiprināšana un nekontrolētas pavairošanas un tirdzniecības novēršana.</p> <p>DR: Sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos, nosakot: 1. prasības informācijas norādīšanai sludinājumos par mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšanu un dodot tiesības PVD veikt mājas (istabas) dzīvnieku kontrolpirkumus; 2. no trešajām valstīm Latvijā ievesto suņu reģistrācijas kārtību.</p> <p>RR: Sagatavoti grozījumi normatīvajos aktos.</p>	<p>Nepieciešams novērst nekontrolētu mājas (istabas) dzīvnieku pavairošanu un tirdzniecību un nodrošināt efektīvāku mājas (istabas) dzīvnieku aprites izsekojamību. Jānosaka konkrētas prasības informācijas norādīšanai, kas jāievēro dzīvnieka īpašniekam, ievietot sludinājumus par mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšanu.</p> <p>PVD nepieciešams pastiprināt mājas (istabas) dzīvnieku pavairošanas un tirdzniecības kontroli, veicot sludinājumu pārbaudes tīmekļvietnēs, kā arī veicot dzīvnieku kontrolpirkumus.</p> <p>Nepieciešams nodrošināt no trešajām valstīm Latvijā ievesto suņu izsekojamību un pieeju aktuālajai informācijai par Latvijā ievestajiem suņiem to kontrolē un reģistrācijā iesaistītajām personām – VID MP, PVD un praktizējošiem veterinārārstiem, kas izsniedz mājas (istabas) dzīvnieka pasi, kas ļaus noskaidrot personas, kas nekomerciālos nolūkos ievēd suņus, lai tos pārdotu (atsavinātu), kā arī ļaus atrast dzīvnieka īpašnieku gadījumos, kad suns</p>	30.12.2022.	<p>ZM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>PVD, EM, FM, VID</p>	<p>Izpile turpinās</p> <p>1. Izstrādāts likumprojekts “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā”, kas šobrīd ir saskaņotā ar ministrijām (Likumprojekts (grozījumi) 21-TA-976. Prasības informācijas norādīšanai sludinājumā par mājas (istabas) atsavināšanu tiek iestrādātas likumprojektā “Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā”.</p> <p>2. No trešajām valstīm Latvijā ievesto suņu reģistrācijas kārtība noteikta ar 2021.gada 9.decembrī pieņemto likumu “Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā”, kas stājās spēkā 2022.gada 4.janvārī, kura 4.pantā noteikts, ja suni ievēd no citas valsts, - 10 dienu laikā pēc tā ievēšanas nodrošināt, ka tam ir mājas (istabas) dzīvnieka pase un tas uz īpašnieka vārda vai tās personas vārda, kura veterinārajā (veselības) sertifikātā norādīta kā suņa saņēmējs, ir reģistrēts Lauksaimniecības datu centra mājas (istabas) dzīvnieku reģistra datubāzē. Ja suni paredzēts atsavināt, šis pienākums izpildāms līdz atsavināšanas brīdim.</p> <p>2021.gadā PVD nekontrolētas mājas (istabas) dzīvnieku pavairošanas un tirdzniecības novēršanas, kā arī no trešajām valstīm ievesto suņu pastiprinātas izsekojamības kontrole ietvaros:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veicis 613 pārbaudes, t.sk 2 gadījumos sadarbībā ar VP veikts kontrolpirkums; - 24 gadījumos veicis papildus mājas (istabas) dzīvnieku pēcimporta pārbaudes; - 4 gadījumos, par konstatētām neatbilstībām importa kontrolēs, informāciju ievietojis starptautiskajā pārtikas krāpšanas (Food Fraud) tīklā; - Veicis sludinājumu portālu, sociālo tīklu monitoringu, dzīvnieku tirgotājus informējot par prasībām, kas jāievēro nodarbojoties ar dzīvnieku pavairošanu

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		noklīdis. Tiks ierobežota normatīvajiem aktiem neatbilstoša mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšana.			<p>un realizāciju, kā arī informējot par atbildību, kas iestājas, ja šīs prasības netiek ievērotas.</p> <p>Savukārt 2022. gada 1. ceturksnī:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veiktas 79 pārbaudes; - Veiktas sludinājumu portālu, sociālo tīklu monitoringu, dzīvnieku tirgotājus informējot par prasībām, kas jāievēro nodarbojoties ar dzīvnieku pavairošanu un realizāciju, kā arī informējot par atbildību, kas iestājas, ja šīs prasības netiek ievērotas. <p>VID: Īstenojot uzdevumu par mājdzīvnieku tirdzniecību 2021.gadā, izvērtēta un izanalizēta informācija par 127 FP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 120 FP nosūtīti paziņojumi par saimnieciskās darbības reģistrēšanu vai informācijas sniegšanu; - 7 personām informācija nav pieprasīta, jo reģistrētais darbības veids atbilst darbības jomai vai saistīta ar dzīvnieku atrašanos norādītajā adresē. <p>- 2022.gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 FP nosūtīti paziņojumi par saimnieciskās darbības reģistrēšanu vai informācijas sniegšanu. <p>No 2021.gada augusta līdz 2022.gada 1.jūlijam:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 FP reģistrēja saimniecisko darbību; - 13 FP iesniedza GID un 4 FP precizēja GID - kopējā deklarētā summa 129 332 <i>euro</i>; - 52 FP iesniedza paskaidrojumus par saimnieciskās darbības neregistrēšanu; - 31 FP turpinās darbs par saimnieciskās darbības reģistrēšanu un ienākumu deklarēšanu. <p>Uzsākta sadarbība ar Lauksaimniecības datu centru, lai nodrošinātu operatīvu piekļuvi Dzīvnieku reģistram un to izmantotu neregistrētas saimnieciskās darbības nepieļaušanai.</p>
3.12.	<p>Samazināt nelicencēto interaktīvo azartspēļu īpatsvaru.</p> <p>DR: Mazināta azartspēļu spēlētāju motivācija piedalīties nelicencētās azartspēlēs, kā arī pārskatīts kopējais</p>	Latvijā ir lielākais nelicencētā azartspēļu tirgus īpatsvars starp Baltijas valstīm – 44% no kopējā jeb 44,7 milj. <i>euro</i> . Aplēsts, ka zaudējums valsts budžetam ir 22% no nelicencētā tirgus jeb apmēram 10 milj. <i>euro</i> gadā. Viens no	30.12.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>FM: uzsākta izpēte par nodokļu piemērošanas kārtību azartspēļu laimestiem un kā mazināt azartspēļu spēlētāju motivāciju piedalīties nelicencētās azartspēlēs.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>nodokļu slogs azartspēļu pakalpojumu sniedzējiem, lai izvērtētu iespējamus turpmākos risinājumus nelicencētu interaktīvu azartspēļu ierobežošanai</p> <p>RR: Izvērtēta azartspēļu laimestiem nodokļu piemērošanas kārtība un nepieciešamība veikt izmaiņas</p>	<p>būtiskākajiem nesamērīgi lielas nelicencētā tirgus daļas pastāvēšanas iemesliem Latvijā ir nodokļa piemērošanas kārtība azartspēļu laimestiem, kas tiek piemērots nevis "tīrajam laimestam" (no laimesta atskaitot ar dalību saistītos izdevumus), bet gan naudas paskaitījumiem no spēles konta uz banku. Valsts Kultūrkapitāla fonda budžetu no 2022.gada veidos arī daļa no azartspēļu nodokļu ieņēmumiem 2,21% apmērā. Tādējādi nelegālā tirgus samazināšanās rezultātā palielinātos plānotie budžeta ieņēmumi. Nelegālo azartspēļu norises vietu un pieejamības ierobežošana ir viena no IAUI prioritātēm atbilstoši IAUI stratēģijai 2020.-2022.gadam.</p>		VID, IAUI	
4. rīcības virziens – Skaidras naudas neuzskaitīta un nekontrolēta aprīte					
4.1.	<p>Ierobežot skaidras naudas darījumus un skaidras naudas aprīti, tajā skaitā mazināt skaidras naudas lietošanas sliksni.</p> <p>DR: Samazināts skaidras naudas lietojums un skaidras naudas aprīte gan atalgojuma izmaksā, gan norēķinos par darījumiem starp fiziskām personām, kā arī fiziskām personām un juridiskām personām.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas samazināt normatīvajos aktos noteikto sliksni norēķiniem skaidras naudas veidā, izvērtētas iespējas veikt grozījumus normatīvajos aktos un sniegti priekšlikumi.</p>	<p>Lai gan pēdējos gados ir veikti grozījumi normatīvajos aktos, samazinot sliksni pieļaujamam skaidras naudas apjomam darījumos, tomēr VID nodokļu administrēšanas pasākumu laikā ir konstatējis, ka gan fiziskās, gan juridiskās personas, ievērojot likuma "Par nodokļiem un nodevām" 30.pantā noteikto ierobežojumu veikt darījumus skaidrā naudā virs 7 200 euro, Ceļu satiksmes drošības direkcijā iesniegtajos dokumentos norāda, ka transportlīdzeklis ir iegādāts skaidrā naudā, nepārsniedzot 7 200 euro. Turklāt norādītā transportlīdzekļa iegādes vērtība tiek norādīta ievērojami zemāka par transportlīdzekļa tirgus vērtību (pat divas līdz trīs reizes). Taču pārbaudes laikā no juridiskās personas uzrādītājiem</p>	30.12.2022.	<p>FM, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>TM, EM, CSDD</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>FM 2019.gadā tika veikts izvērtējums un tika izstrādāts grozījumu projekts likuma "Par nodokļiem un nodevām" 30.pantam, to plānojot papildināt ar daļu, kurā noteiktu, ka nodokļu maksātājiem, tajā skaitā fiziskajām personām, kas neveic saimniecisko darbību, nav atļauts veikt skaidrā naudā M1 (tai skaitā M1G) un N1 (tai skaitā N1G) kategorijas transportlīdzekļu atsavināšanas darījumus, kuru summa pārsniedz 1 500 euro (neatkarīgi no tā, vai darījums notiek vienā operācijā vai vairākās operācijās). Minētā redakcija Saeimā netika atbalstīta, jo likumprojektā ietvertais tiesiskais regulējums paredzēja būtiski ierobežot personu tiesības rīkoties un veikt norēķinus ar skaidru naudu. Tādējādi darbs tiks turpināts pie jauniem risinājumiem un pamatojuma skaidras naudas aprītes samazināšanai norēķinos.</p> <p>(VID) 2021.gadā tika apkopota un sniegta informācija FM par skaidras naudas ierobežošanas iespējām.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		<p>dokumenti, transportlīdzekļu sludinājumos norādītās informācijas vai arī no fizisko personu sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka transportlīdzekļa iegādes vai realizācijas vērtība ir krietni augstāka par dokumentos norādīto vērtību, kā rezultātā juridiskās personas izvairās no pievienotās vērtības nodaļa nomaksas pilnā apmērā, radot ievērojamus zaudējumus valsts budžetam.</p> <p>Tāpat, skaidras naudas lietošanas sliekšņa samazināšanu nodokļu maksātājiem, tajā skaitā fiziskajām personām, kas neveic saimniecisko darbību, mazina aplokšņu algu izmaksas risku, kā arī mazina iespējas neregistrētas saimnieciskās darbības vai neregistrētu darījumu izpaušmēm.</p>			<p>T.sk. jautājumā par ēnu ekonomikas mazināšanu lietotu transportlīdzekļu tirdzniecības jomā un lai paaugstinātu nodokļu administrēšanas pasākumu efektivitāti ,FM, sadarbībā ar VID, SM, CSDD un biedrību “Auto asociācija” ir sagatavojusi priekšlikumus grozījumiem “Ceļu satiksmes likumā” ar mērķi paplašināt atsavināšanas aizlieguma reģistrēšanu uz noteiktās kategorijas transportlīdzekļi, ko iegādājas fiziskā persona ārvalstī un Latvijā reģistrē savā īpašumā, kā arī noteikt personām iesniegt iesniegumu ar tajā nepieciešamo ziņu apjomu par ārvalstī iegādātā transportlīdzekļa reģistrāciju un apliecināt iesniegumā norādītās informācijas patiesumu, lai nodrošinātu VID iespējas risku izvērtējumu veikšanai, sekmētu nodokļu nenomaksas risku mazināšanas pasākumu īstenošanu lietotu transportlīdzekļu tirdzniecības jomā, kuros tiek iesaistītas fiziskās personas, un novērstu izvairīšanos no nodokļu nomaksas.</p>
4.2.	<p>Neuzskaitītas, nelikumīgi vai noziedzīgi iegūtas skaidras naudas aprites mazināšana pār valsts robežu.</p> <p>DR: Izvērtēti riski skaidras naudas aprites kontrolē gan pār ES ārējo robežu, gan Latvijas valsts iekšējo robežu un pilnveidots normatīvo aktu regulējums, lai mazinātu riskus noziedzīgi iegūtu līdzekļu pārvietošanai pār robežu, uzlabotu kontroles iespējas un ieviestu ES tiesību aktos noteiktās prasības.</p> <p>RR: Izvērtētas iespējas un sniegti priekšlikumi pilnveidot normatīvo regulējumu skaidras naudas</p>	<p>Lai novērstu nedeklarētas un noziedzīgi iegūtas skaidras naudas ieviešanu vai izvešanu no LR, 2019. gadā tika veikti grozījumi likumā “Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas” (likums). Tādējādi stiprinot valsts spējas cīnīties ar NILLTPF un samazinot vispārējos NILLTPF riskus, nodrošinot atbilstību starptautiskajām saistībām un standartiem NILLTPFN jomā un veicinot sabiedrisko drošību, ekonomiskas vides konkurētspēju un uzticamību Latvijas jurisdikcijai. Grozījumi likumā tika iniciēti saskaņā ar <i>Moneyval</i> 5.kārtas novērtēšanas ziņojumā ietvertu rekomendāciju par pasākumiem, kuri Latvijai jāveic, lai nodrošinātu vairāk atturošu sistēmu attiecībā uz robežas nedeklarētas vai nepatiesi deklarētas</p>	30.06.2022.	<p>VID, FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>FID, IeM, TM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas" ir atbalstīts Ministru kabineta 14.06.2022. sēdē. Valsts kancelejai ir uzdots iesniegt likumprojektu Saeimā.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	pārvietošanai pār ES ārējai robežai un Latvijas iekšējai robežai	<p>skaidras naudas arestēšanu un konfiskāciju.</p> <p>Ar šiem grozījumiem tika precizēts Likuma mērķa tvērums un darbības joma attiecībā uz LR iekšējo robežu ar ES dalībvalstīm, nosakot nedeklarētas vai noziedzīgi iegūtas skaidras naudas aizturēšanas nosacījumus un administratīvo atbildību par skaidras naudas deklarēšanas pienākuma neizpildīšanu uz valsts robežas un kompetenci sodu piemērošanā.</p> <p>Vienlaikus ir noteikts jauns subjektu loks – fiziskās personas, kurām šķērsojot valsts iekšējo robežu ievēdot vai izvedot no LR skaidru naudu vismaz 10 000 <i>euro</i> apmērā vai vairāk, pēc kompetentās iestādes amatpersonas pieprasījuma ir pienākums rakstveidā aizpildīt skaidras naudas deklarācijas veidlapu.</p> <p>ES dalībvalstīs ar 2021. gada 3. jūniju tiek piemērota Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 23. oktobra Regula (ES) 2018/1672 par Savienības teritorijā ievestās skaidras naudas vai no tās izvestās skaidras naudas kontroli un par Regulas (EK) Nr.1889/2005 atcelšanu (regula Nr.2018/1672). Saskaņā ar minēto regulu tiek izveidota kontroles sistēma skaidrai naudai, ko ievēd ES vai izved no tās, lai papildinātu Direktīvā (ES) 2015/849 noteikto tiesisko regulējumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanai. Viena no būtiskākajām izmaiņām regulā Nr.2018/1672, paredz, ka, lai ES dalībvalstu kompetentās iestādes vienveidīgi īsteno skaidras naudas kontroli, EK, izmantojot</p>			

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		<p>īstenošanas aktu (Regula Nr.2021/776), pieņēma paraugus regulas 2018/1672 3.panta 3.punktā minētajai skaidras naudas deklarācijas veidlapai (pavadītai naudai) <i>Cash declaration form</i> un 4.panta 3.punktā minētajai skaidras naudas informācijas atklāšanas deklarācijas veidlapai (nepavadītai naudai) <i>Cash disclosure form</i>.</p> <p>Lai nodrošinātu regulas Nr.2018/1672 piemērošanu un paplašinātu Likuma tvērumu, Valsts sekretāru 2021. gada 21. aprīļa sanāsmē izsludināts likumprojekts "Grozījumi likumā "Skaidras naudas deklarēšana uz valsts robežas"" (likumprojekts). Likumprojektā, papildus jau Regulā Nr.1889/2005 noteiktajam (valūta un aprozāmi uzrādītāja instrumenti), tiek paplašināta skaidras naudas definīcija, paredzot skaidras naudas kontroli arī precēm, ko izmanto kā vērtības uzkrāšanas līdzekļus ar augstu likviditāti un priekšapmaksas kartes. Vienlaikus likumprojektā tiek paredzēts, ka kompetentās iestādes ne tikai uz valsts ārējās robežas, bet arī uz valsts iekšējās robežas kontrolēs gan skaidru naudu, gan nepavadītu skaidru naudu, proti, skaidru nauda, kas nosūtīta pasta, kurjera vai kravas sūtījumos, tādējādi mazinot ēnu ekonomikas riskus, veicinot cīņu un samazinot vispārējos NILLTPF riskus.</p>			
5. rīcības virziens – Nodokļu nomaksas veicināšana					
5.1.	Izstrādāt normatīvo regulējumu par ikgadējo vispārējo iedzīvotāju ienākumu deklarēšanas pienākumu.	Saskaņā ar Ēnu ekonomikas apkarošanas padomē 2021. gada 23. septembrī izdiskutēto pieņemts lēmums (padomes protokola Nr. 9, 4. punkts) izstrādāt normatīvo	01.11.2022.	FM	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Izvērtēts pašlaik spēkā esošais likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" regulējums saistībā ar pienākumu iesniegt gada ienākumu deklarāciju un</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>DR: Izstrādāts likumprojekts par ikgadējo vispārējo iedzīvotāju ienākuma deklarēšanu.</p> <p>RR: Izstrādātais likumprojekts par ikgadējo vispārējo iedzīvotāju ienākumu deklarēšanu iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā.</p>	<p>regulējumu par vispārējo iedzīvotāju ienākumu deklarēšanas pienākumu, paredzot, ka ar 2023. gadu visi iedzīvotāji deklarēs savus ienākumus par 2022. gadu un turpmāk katru gadu.</p>		<p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	<p>identificēti precizējumi, kas palīdzētu pilnveidot gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas kārtību.</p>
5.2.	<p>Nodrošināt valsts pētījumu programmas “Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai” īstenošanu.</p> <p>DR: Ēnu ekonomikas mazinošu pasākumu ierosināšanai un īstenošanai tiek izmantoti zinātniskā pētījuma rezultāti par ēnu ekonomikas apmēru un tās ietekmējošiem faktoriem, kā arī zinātniskā pētījuma rezultātā ierosināti priekšlikumi.</p> <p>RR: Zinātniskā pētījuma rezultātā ierosinātie un plānā iekļautie pasākumi ēnu ekonomikas mazināšanai noteiktā tautsaimniecības nozarē vai kopumā.</p>	<p>Valsts pētījumu programmas “Ēnu ekonomikas mazināšana valsts ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai” virsmērķis ir mazināt ēnu ekonomiku, veicinot iekļaujošu un uz ilgtspējīgu attīstību vērstu ekonomisko izaugsmi, produktīvas un konkurētspējīgas uzņēmējdarbības vides sekmēšanu, tādējādi paaugstinot sabiedrības labklājību Latvijā.</p> <p>Valsts pētījumu programmas mērķis ir veicināt zinātnisku pētījumu izmantošanu valsts politikas plānošanā un lēmumu pieņemšanā noteiktās jomās.</p> <p>Zinātnisko pētījumu rezultāti par ēnu ekonomikas apmēru un tās ietekmējošiem faktoriem, kā arī zinātnisko pētījumu rezultātā ierosinātie priekšlikumi tiks izmantoti kā izsvērti un zinātniski pamatoti argumenti jaunu ēnu ekonomikas mazinošu pasākumu ierosināšanai un īstenošanai.</p>	30.12.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz- atbildīgās institūcijas</p> <p>BICEPS, LZP, VID, Visas nozaru ministrijas</p>	<p>Izpile turpinās</p> <p>2022.gada 2.ceturksnī tika veikta viedokļu apmaiņa un diskusijas gan sanāksmē, gan sarakstē starp Īstenošanas un uzraudzības komisiju (ĪUK) un Valsts pētījumu programmas (VPP) īstenošanai par iesniegto 28. janvāra nodevumu, kā rezultātā tika pieņemts lēmums lūgt pētījuma īstenošanai papildināt saturiskā pārskata Nr. 3 ziņojumus līdz š.g. 31. augustam. Vienlaikus no projekta īstenošana tika saņemts iesniegums par projekta īstenošanas termiņa pagarināšanu un saturiskā pārskata Nr. 4 iesniegšanu līdz š.g. 31.oktobrim, pamatojot to ar nepieciešamību veikt projekta gaitā izstrādāto pētījumu un rezultātu nostiprināšanu, publiskošanu un popularizēšanu. Veiktās ĪUK elektroniska viedokļu apmaiņas rezultātā pieņemts lēmums atļaut pagarināt projekta īstenošanas termiņu. Uzsākta līguma grozījumu sagatavošana par projekta termiņa pagarināšanu. Lai izvērtētu VPP ietvaros sniegto zinātnisko rīcībpolitikas rekomendāciju iekļaušanu ēnu ekonomikas ierobežošanas plānā nākamajam periodam, rekomendāciju apkopojums nosūtīts FM atbildīgajiem departamentiem, IUB un VID komentāru un viedokļu sniegšanai.</p> <p>VID: “Lauku eksperimenta” rezultātus VID plānots adaptēt praksē un aprobēt uz atsevišķām nozarēm. VID ir izvērtējis nodokļu maksātājus, kuriem “Lauku eksperimenta” ietvaros 2021.gadā bija nosūtītas vēstules par iespēju tikt aicinātam sniegt paskaidrojumus, ja tas nemainīs savu algas nodokļu maksāšanas uzvedību un identificējusi nodokļu maksātājus, kuriem vidējā darba alga 2022.gada 1.ceturksnī joprojām nesasniedza 70% no CSP vidējās darba algas reģionā un nozarē, t.sk., kuriem vidējā alga 2022.gada pirmajā ceturksnī samazinājās, salīdzinot ar darba algu periodā līdz eksperimenta sākumam. Rezultātā 446 nodokļu maksātāji ir novirzīti iespējamo veicināšanas pasākumu veikšanai.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
5.3.	<p>Turpināt darbu analītisko rīku attīstībai, izmantojot izveidoto “Nodokļu maksātāju reitinga sistēmu”, kurā ir aprakstīti rādītāji, tai skaitā par nodokļu pārskatu iesniegšanas disciplīnu, darba samaksas rādītāji, saimnieciskās darbības rādītāji, nodokļu deklarēšanas riski u.c.</p> <p>DR: Popularizēta “Nodokļu maksātāju reitinga sistēma”.</p> <p>RR: Veikti pasākumi “Nodokļu maksātāju reitinga sistēmas” popularizēšanai.</p>	<p>Tāpat VID īsteno stratēģiskās iniciatīvas nodokļu maksātāju segmentēšanai, kas paredz, ka nodokļu administrēšanas procesu politika tiek balstīta uz nodokļu maksātāju uzvedības un brīvprātīgas saistību izpildes līmeņa novērtējumu. Minētais rīks “Nodokļu maksātāju reitinga sistēma” ne tikai informē nodokļu maksātājus par viņa saimniecisko darbību raksturojošo rādītāju atbilstību vispārējām ekonomiskajām tendencēm, bet arī motivē nodokļu maksātājus sekot nodokļu saistību izpildes disciplīnai un uzlabot to</p>	30.12.2022.	<p>VID, FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>LM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Lai nostiprinātu “Nodokļu maksātāju reitinga sistēmu” tiesiskajā regulējumā, Finanšu ministrija sadarbībā ar VID ir izstrādājusi likumprojektu “Grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”” (Nr.22-TA-368), kurā ietvertie grozījumi tostarp paredz ar 2024.gada 1.janvāri nodrošināt publiski pieejamu VID noteikto nodokļu maksātāju reitinga kopējo novērtējumu (vienlaikus nodrošinot iespēju nodokļu maksātājam VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā saņemt informāciju par individuālajiem nodokļu saistību izpildes raksturojošiem rādītājiem, kuri izmantoti, nosakot tā reitinga kopējo novērtējumu) un atteikties no Padziļinātās sadarbības programmas turpmākās darbības.</p> <p>Ņemot vērā MK noteikto tiesību aktu projektu izstrādes kārtību, minētais likumprojekts:</p> <ul style="list-style-type: none"> - no 28.02.2022. līdz 14.03.2022. publicēts vienotajā tiesību aktu izstrādes un saskaņošanas portālā (TAP portāls) sabiedrības līdzdalības – publiskā apspriešana – nodrošināšanai; - no 16.03.2022. līdz 30.03.2022. novirzīts TAP portālā noteiktām institūcijām saskaņošanai un atzinuma sniegšanai; - tā kā tika saņemti iebildumi/priekšlikumi par likumprojektā ietverto nodokļu maksātāju reitingu sistēmas tiesisko regulējumu, sadarbībā ar VID tie tika izvērtēti, precizējot likumprojektu, tā anotāciju, kā arī sagatavojot izziņu (tajā skaitā sniedzot pamatojumu iebilduma vērā neņemšanai); - no 27.04.2022. līdz 05.05.2022. precizētais likumprojekts atkārtoti novirzīts TAP portālā noteiktām institūcijām saskaņošanai un atzinuma sniegšanai; - tā kā atkārtoti tika saņemti iebildumi/priekšlikumi par likumprojektā ietverto nodokļu maksātāju reitingu sistēmas tiesisko regulējumu, sadarbībā ar VID tie tika izvērtēti, precizējot likumprojektu, tā anotāciju, kā arī sagatavojot izziņu (tajā skaitā sniedzot pamatojumu iebilduma vērā neņemšanai); - no 26.05.2022. līdz 02.06.2022. precizētais likumprojekts atkārtoti novirzīts TAP portālā noteiktām institūcijām saskaņošanai un atzinuma sniegšanai; - tā kā atkārtoti tika saņemts iebildums no Pārresoru koordinācijas centra un priekšlikums no TM par likumprojektā ietverto nodokļu maksātāju reitingu sistēmas tiesisko regulējumu, sadarbībā ar VID tie tika izvērtēti, precizējot likumprojektu, tā anotāciju, kā arī sagatavojot izziņu (tajā skaitā sniedzot pamatojumu iebilduma vērā neņemšanai);

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
					- 07.07.2022. likumprojekts kā nesaskaņots iesniegts VK un atbilstoši TAP portālā norādītajai informācijai to plānots izskatīt Valsts sekretāru 11.08.2022. sanāksmē.
5.4.	<p>Sadarbības pilnveidošana apsardzes nozares darbības sakārtošanai un ēnu ekonomikas mazināšanai nozarē.</p> <p>DR: Izveidot un formāli nostiprināt VP, VID, VDI un apsardzes nozares asociāciju sadarbības platformu.</p> <p>RR: Ar iekšlietu ministra rīkojumu izveidota pastāvīgā darba grupa institūciju sadarbībai apsardzes nozares pilnveidošanas jautājumos, t.sk. cīņā ar ēnu ekonomiku.</p>	<p>Nepieciešams izveidot VP, VID un apsardzes nozares asociāciju sadarbības platformu, lai mērķtiecīgi cīnītos ar ēnu ekonomiku u.c. normatīvo aktu prasību neievērošanu (pieejamo nozares datu analīze rīcības problēmu novēršanai izstrādei).</p> <p>Lai nodrošinātu platformas ietvarā izstrādāto priekšlikumu atbilstību ES un nacionālajiem tiesību aktiem brīvas konkurences jomā, platformā ar padomdevēja tiesībām nepieciešams pieaicināt EM un KP</p>	31.03.2022.	<p>IeM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID, VDI, DNKA, LDBA, DPA, EM, KP, VP</p>	<p>Izpildīts</p> <p>Ar IeM 29.06.2022. rīkojumu Nr.1-2/820 izveidota darba grupa, kurai noteikti šādi uzdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izskatīt apsardzes nozares atbildīgo institūciju un organizāciju priekšlikumus sadarbības pilnveidošanai apsardzes nozares darbības sakārtošanai un ēnu ekonomikas mazināšanai; 2. nodrošināt pieejamo apsardzes nozares datu analīzi rīcības problēmu novēršanas izstrādei; 3. sagatavot priekšlikumus tiesību aktiem vai to grozījumiem apsardzes nozares darbības sakārtošanai un ēnu ekonomikas mazināšanai; 4. izstrādāt priekšlikumus apsardzes pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai <p>VID: Sadarbības ietvaros 2021.gadā organizētas divas tikšanās ar DNKA pārstāvjiem par apsardzes nozares jautājumiem. 29.03.2022. parakstīta VID un DPA vienošanās par sadarbību.</p>
5.5.	<p>Noteikt pienākumu kredītiestādēm un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem sniegt informāciju VID par juridisko personu kontu apgrozījumu.</p> <p>DR: Izvērtēt iespējas noteikt, ka kredītiestādes un maksājumu pakalpojumu sniedzēji sniedz VID informāciju par juridiskās personas iepriekšējā ceturkšņa konta apgrozījumu, kas pārsniedz vienu ceturto daļu no vērtības, kas noteikta kā pienākums reģistrēties kā PVN maksātājam, t.i. 10 tūkst. euro.</p>	<p>Lai veicinātu labprātīgu nodokļu nomaksu (pilnveidojot VID iespējas veikt juridisko personu nodokļu nomaksas uzraudzību), noteikt pienākumu kredītiestādei un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem regulāri līdz noteiktam datumam sniegt VID informāciju par klienta – juridiskās personas – iepriekšējā mēneša konta apgrozījumu.</p>	30.12.2022.	<p>VID, FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FKTK, LB</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>VID: Tiek vērtēta šobrīd VID rīcībā esošā informācija par juridisko personu apgrozījumu kopsakarā ar iespēju papildus saņemt no kredītiestādēm informāciju par visu juridisko personu kontu apgrozījumu, ja tas ceturksnī pārsniedz 10 000 euro.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	RR: Izvērtētas iespējas un iesniegti priekšlikumi iespējamiem grozījumiem normatīvajos aktos.				
5.6.	<p>Noteikt būvkomersantiem pienākumu veikt darba spēka nodokļu uzskaiti objektu līmenī un ieviest nodokļu samaksas kontroles mehānismu.</p> <p>DR: 1. Izstrādāts priekšlikums (konceptuāls risinājums) būvkomersantu aprēķināto darba spēka nodokļu uzskaiti būvniecības ieceres (objekta) griezumā ar mērķi radīt efektīvu mehānismu darba spēka nodokļu nomaksas disciplīnas uzraudzībai un “aplūkšņu algu” riska mazināšanai</p> <p>RR: 1.Informatīvais ziņojums, kas paredz konceptuālu risinājumu efektīvai būvkomersanta aprēķināto darba spēka nodokļu uzskaiti objekta līmenī un šāda pienākuma efektīvu uzraudzību.</p>	<p>Būvkomersantam organizējot grāmatvedību objektu griezumā, darba spēka nodokļu administrēšanai tiks iegūti savstarpēji salīdzināmi dati par katra objekta plānotajiem, aprēķinātiem un nomaksātiem nodokļiem. Tas ļaus identificēt objektus ar augstu ēnu ekonomikas risku, veikt jēgpilnas un uz objektīviem datiem balstītas pārbaudes būvkomersantiem.</p> <p>Grāmatvedības kārtošana objektu griezumā kopsakarā ar ieviesto elektronisko darba laika uzskaiti ļaus iegūt objektīvu un aktuālu informāciju par nodarbināto faktiski nostrādāto darba laiku, lai pārlicinātos par aprēķināto un samaksāto nodokļu korektumu</p>	01.03.2022.	<p>FM</p> <hr/> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>EM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Ņemot vērā to, ka pašlaik nodokļu normatīvie akti neparedz būvkomersantiem pienākumu sniegt informāciju par darba spēka nodokļu uzskaiti objektu līmenī, savukārt katrs būvkomersants var veidot uzskaiti atbilstoši savai grāmatvedības politikai, FM apsver konceptuālu risinājumu par grozījumiem normatīvajā regulējumā, nosakot pienākumu tikai būvkomersantiem sniegt papildu informāciju par nodarbinātajiem noteiktos būvniecības objektos kā darba devēju ziņojumam atsevišķi pievienojamu pielikumu par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli, kā arī paredzot Būvniecības valsts kontroles biroja pārziņā esošās būvniecības informācijas sistēmā reģistrēto būvniecības objektu līmenī pieejamās informācijas sasaisti ar darba devēja ziņojuma (t.sk. pielikuma) pārskatiem.</p>
	<p>DR: 2. Pēc 5.9. pasākuma 1. rezultātā paredzētā konceptuālā risinājuma atbalstīšanas MK izstrādāt atbilstošu normatīvo regulējumu</p> <p>RR: 2.Izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos, paredzot jēgpilna risinājuma ieviešanu.</p>		30.12.2022.	<p>FM</p> <hr/> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>EM</p>	Izpilde nav uzsākta

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
5.7.	<p>Veicināt caurspīdīgu savstarpējo norēķināšanos publiskajos būvdarbu līgumos.</p> <p>DR: 1. Noteikt pienākumu galvenajam būvdarbu veicējam un apakšuzņēmējam iesniegt iekļaušanai vienotajā elektroniskās darba laika uzskaites datubāzē informāciju par visiem ar saviem apakšuzņēmējiem iepriekšējā mēnesī noslēgtajiem būvdarbu līgumiem bez līguma summas ierobežojuma (pašlaik šāds pienākums, ja līguma summa ir 15 000 euro vai vairāk).</p> <p>RR: Veikti grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”.</p>	<p>Būvdarbu pakalpojuma sniegšanai ir raksturīgas apakšuzņēmēju ķēdes, t.i. galvenais būvdarbu veicējs pamatā nodrošina būvdarbu vadības funkciju, būvdarbu veikšanu nododot apakšuzņēmējiem, kas daļu no darbiem nodod saviem apakšuzņēmējiem. Šādi izveidojas vairāku līmeņu plašas apakšuzņēmēju ķēdes.</p> <p>Viena no raksturīgākām apakšuzņēmēju ķēžu problēmām, ir samaksas par veiktajiem būvdarbiem būtiska kavēšana vai nepamatota atteikšana zemākā līmeņa apakšuzņēmējam, t.i. tam, kas pamata veic būvdarbus paša spēkiem ar saviem darbiniekiem. Rezultātā būvkomersantam veidojas naudas plūsmas problēmas, tas nespēj laicīgi izpildīt savas saistības pret darbiniekiem un valsti (darba algas un nodokļu parādi), kas noved pie tā maksātnespējas.</p> <p>Būvniecības nozares eksperti ir norādījuši, ka naudas līdzekļi, kas akumulējas nenorēķināšanas rezultātā, tiek atgriezti atpakaļ nozarē skaidrās naudas veidā caur “fiktīvajiem” pakalpojumu līgumiem.</p> <p>Datu par norēķināšanos būvdarbu līgumu ietvaros ļaus identificēt apakšuzņēmēju ķēdē esošus būvkomersantus, kas, nenorēķinoties ar apakšuzņēmējiem, akumulē pie sevis finanšu resursus. VID būs iespēja veikt jēgpilnu uzraudzību attiecībā uz akumulētās naudas turpmāko “likteni</p>	01.07.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>EM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Ir sagatavots likumprojekts "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" (22-TA-368), kas paredz noteikt pienākumu galvenajam būvdarbu veicējam un visiem tā apakšuzņēmējiem sniegt informāciju par noslēgtajiem būvdarbu līgumiem bez līguma summas ierobežojuma. Likumprojekts pēc publiskās apspriešanas 2022.gada 16.martā tika novirzīts TAP portālā atbildīgajām institūcijām saskaņošanai un atzinumu sniegšanai. Pēc atzinumu saņemšanas likumprojekts tika precizēts un nosūtīts atkārtotai saskaņošanai 2022.gada 27.aprīlī un 26.maijā. Saskaņošanas gaitā par atsevišķām likumprojektā iekļautām normām (kas nav saistīti ar konkrēto uzdevumu) vienošanās netika panākta. Lai risinātu situāciju, likumprojekts 2022.gada 7.jūlijā tika virzīts atkārtotai izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē (plānotais sēdes datums 11.augusts).</p>
	<p>DR: 2.Noteikt pienākumu apakšuzņēmēju ķēdēs sniegt informāciju vienotajā elektroniskās darba laika uzskaites sistēmā par līgumtiesisko saistību izpildi (norēķināšanās par izpildītajiem darbiem).</p> <p>RR: 2.1. Izstrādāti grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”, kas paredz pienākumu apakšuzņēmēju ķēdēs sniegt informāciju par veikto samaksu par izpildītajiem darbiem.</p>	<p>Būvniecības nozares eksperti ir norādījuši, ka naudas līdzekļi, kas akumulējas nenorēķināšanas rezultātā, tiek atgriezti atpakaļ nozarē skaidrās naudas veidā caur “fiktīvajiem” pakalpojumu līgumiem.</p> <p>Datu par norēķināšanos būvdarbu līgumu ietvaros ļaus identificēt apakšuzņēmēju ķēdē esošus būvkomersantus, kas, nenorēķinoties ar apakšuzņēmējiem, akumulē pie sevis finanšu resursus. VID būs iespēja veikt jēgpilnu uzraudzību attiecībā uz akumulētās naudas turpmāko “likteni</p>	01.07.2022.	<p>EM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM</p>	<p>EM ir izstrādāti grozījumi likumā “Par nodokļiem un nodevām”, kas paredz pienākumu ģenerāluzņēmējam, kā arī apakšuzņēmējam būvniecības informācijas sistēmā iesniegt datus par veiktajiem norēķiniem noslēgto būvdarbu līgumu ietvaros. Likumprojekts tiek virzīts saskaņošanai TAP portālā (21-TA-1028).</p>
	<p>RR: 2.2. Izstrādāta vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes (VEDLUDB) funkcionalitāte informācijas par veiktajiem</p>	<p>būs iespēja veikt jēgpilnu uzraudzību attiecībā uz akumulētās naudas turpmāko “likteni</p>	30.12.2022.	<p>BVKB</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p>	<p>Izpilde nav uzsākta</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	maksājumiem iesniegšanai un uzturēšanai.			EM, FM	
5.8.	<p>Izvērtēt solidārās atbildības ieviešanu būvniecības nozarē.</p> <p>DR: Sadarbībā ar Latvijas Būvniecības padomi izvērtēt nepieciešamību ieviest būvniecības nozarē solidāro atbildību attiecībā uz darba spēka nodokļu nomaksu apakšuzņēmēju ķēdēs.</p> <p>RR: Informatīvais ziņojums par nepieciešamību ieviest solidāro atbildību būvniecības nozarē attiecība uz nodokļu nomaksu apakšuzņēmēju ķēdēs.</p>	<p>Solidārā atbildība ir Skandināvijas valstu labā prakse nodokļu iekasēšanas veicināšanā, kā arī darbinieku sociālās aizsardzības stiprināšanā.</p> <p>Solidārā atbildība nozīmē nodokļus administrējošās institūcijas un/vai darbinieka tiesības par nesamaksātiem nodokļiem vai nesamaksāto darba algu vērsties pie apakšuzņēmēju ķēdē nākamā vai ikviena augstāk esošā būvkomersanta vai pasūtītāja, Solidārās atbildības tvērums katrā valstī ir atšķirīgs, tas ir noteikts, ņemot vērā attiecīgajā valstī pastāvošās problēmas. Atsevišķās valstīs solidārā atbildība attiecas tikai uz kavēto nodokļu nomaksu vai tikai uz tiesībām piedzīt neizmaksāto darba algu. Citās valstīs solidārai atbildībai ir plašs tvērums.</p> <p>Solidārās atbildības regulējums bija iestrādāts likumā "Par nodokļiem un nodevām" un paredzēja VID tiesības vērsties ar prasību par kavēto nodokļu nomaksu pie apakšuzņēmēju ķēdē augstāk esošajiem būvdarbu veicējiem. Taču regulējums tika aizvietots ar elektroniskās darba laika uzskaites sistēmas ieviešanu, kas ļauj iegūt objektīvus un ticamus datus par konkrētā objekta būvniecībā nodarbinātajiem un darba laiku objektā. Šādu datu esamību ne tikai ļauj VID efektīvi administrēt darba spēka nodokļus, bet ir priekšnosacījums solidārās atbildības ieviešanai.</p>	30.12.2022.	<p>EM</p> <hr/> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>FM, VID</p>	<p>Izpile turpinās</p> <p>EM ir uzsākts darbs pie informatīvā ziņojuma izstrādes.</p>

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
		Tāpat nozarē ir noslēgta vispārāsaistošā ģenerālvienošana, kas nosaka minimālo atalgojuma līmeni būvniecības profesijās. Šobrīd ir izveidoti priekšnosacījumi solidarās atbildības ieviešanai un būtu jāvērtē solidarās atbildības ieviešanas ietekme uz nozari kopumā un ēnu ekonomikas mazināšanu, kā arī vērtēt solidarās atbildības iespējamo tvērumu.			
5.9.	<p>Būvniecības nozarē noteikt pienākumu kārtot uzņēmumu grāmatvedību elektroniskā formātā (izrakstīt strukturētus e-rēķinus).</p> <p>DR: 1.Būvniecības nozarē noteikt pienākumu kārtot uzņēmuma grāmatvedību elektroniskā formātā, izrakstīt strukturētus e-rēķinus.</p> <p>RR: 1.Veikti grozījumi normatīvajos aktos.</p> <p>DR: 2.Nodrošināt VID tiešsaistes piekļuvi grāmatvedības reģistriem (lai pārlicinātos par e-rēķina esamību un samaksas veikšanas faktu).</p> <p>RR: 2.VID izstrādāta funkcionalitāte informācijas apmaiņai ar uzņēmumu grāmatvedības sistēmām</p>	Ņemot vērā būvniecības nozarē pastāvošo augstu ēnu ekonomikas īpatsvaru un augstus riskus norēķinu kārtībā nepieciešams kā vienā no pirmajām nozarēm ieviest pienākumu kārtot uzņēmuma grāmatvedību elektroniskā formātā, paredzot informācijas apmaiņu ar VID par izrakstītajiem e-rēķiniem.	01.07.2022.	<p>FM</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>EM</p>	<p>Izpilde turpinās</p> <p>Lai ieviestu obligātu e-rēķinu izmantošanu būvniecības nozarē, Latvijai ir nepieciešams lūgt Eiropas Komisijai atkāpi no PVN Direktīvas 2006/112/EK regulējuma. Tādējādi e-rēķinu ieviešana būvniecības nozarē varētu būt skatāma vienotā kontekstā ar kopējo e-rēķinu sistēmas risinājumu ieviešanu, ko paredzēts uzsākt 2025.gadā.</p>
			30.12.2022.	<p>VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	Izpilde nav uzsākta
5.10.	Izvērtēt iespēju paplašināt VID publiskojamo datu datubāzi.	Izvērtēt iespēju VID publiskot datus par visu saimnieciskās darbības veicēju – privātpersonu un sabiedrību – nodokļu maksājumiem, atsevišķi izdalot algas	30.12.2022.	FM	Izpilde turpinās

Nr. p.k.	Pasākums, darbības rezultāts (DR), rezultatīvais rādītājs (RR)	Pamatojums	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Informācija par pasākuma izpildi 2021.gadā un 2022.gada 1.pusgadā
	<p>DR: Veikts izvērtējums par iespēju publiskot datus par nodokļu maksātāju veiktajiem nodokļu maksājumiem, atsevišķi izdalot algas nodokļu maksājumus, darbinieku skaitu un apgrozījumu četras reizes gadā.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par publiskojamo datu datubāzes paplašināšanu un sagatavoti grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām".</p>	nodokļu maksājumus, darbinieku skaitu un apgrozījumu četras reizes gadā		<p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>VID</p>	<p>(VID) Izvērtētas iespējas daļu VID Publiskojamās datu bāzes informāciju publiskot atvērto datu veidā. Turpinās darbs pie priekšlikuma izstrādāšanas grozījumiem likumā "Par nodokļiem un nodevām".</p> <p>FM uzsāks darbu pie likumprojekta izstrādes, kad VID būs iesniedzis sagatavotos priekšlikumus grozījumiem likumā "Par nodokļiem un nodevām".</p>
5.11.	<p>Mazās uzņēmējdarbības grāmatvedības kārtošanas vienkāršošanas process.</p> <p>DR: Izvērtēt iespējamus risinājumus mazās uzņēmējdarbības grāmatvedības kārtošanas vienkāršošanas procesā.</p> <p>RR: Veikts izvērtējums par turpmāk nepieciešamo rīcību mazās uzņēmējdarbības grāmatvedības kārtošanas vienkāršošanas procesā.</p>	Vienkāršota grāmatvedības kārtošana mazajai uzņēmējdarbībai, ļauj saimnieciskās darbības veicējiem ietaupīt laika resursus un atvieglot saistību izpildi, tādejādi motivējot saimnieciskās darbības veicējus mazināt ēnu ekonomiku savā saimnieciskajā darbībā. Primāri šādu risinājumu nepieciešams izstrādāt saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem ir salīdzinoši mazs darījumu apgrozījums, piemēram, tas nepārsniedz 40 000 euro, kas ir PVN reģistrācijas sliekšnis	30.12.2022.	<p>EM, FM, VID</p> <p>Līdz-atbildīgās institūcijas</p> <p>-</p>	Izpilde nav uzsākta